

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007 • ΤΕΥΧΟΣ 57

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐληθῆς ἔνωσι καὶ ψευδεῖς ἐνώσεις	σελ. 1
Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτόν οὐ παρέλαβον	σελ. 2
Τὸ κείμενο τῆς Ραβέννας καὶ τὸ πρωτεῖο τοῦ πάπα	σελ. 4
Ἐγενοκτονία τῶν Ἀσσυρίων καὶ τῶν Ἑλλήνων	σελ. 13
Σκοπιανό. Γιατί διαφωνῶ μὲ τὴν σύνθετη ὀνομασία	σελ. 15
Πῶς ἡ νατοκεμαλικὴ ἀρβύλα λογοκρίνει τὸν Κολοκοτρώνη	σελ. 18
Βιβλιοπαρουσίαση	σελ. 21
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ. 23

ΑΛΗΘΗΣ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΨΕΥΔΕΙΣ ΕΝΩΣΕΙΣ

Τίς ἡμέρες τῆς θείας σαρκώσεως, τῆς γεφυρώσεως δηλαδή –χάριτι Θεοῦ– τοῦ χάσματος, πού ἐδημιούργησε ἡ ἁμαρτία μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος στή σχέση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, εἶδαμε νὰ προωθοῦνται καὶ ἄλλες ἐνοποιήσεις.

Ἀνθρωπίνης ὁμως ἐμπνεύσεως αὐτές. Ἡ μία εἶναι ἡ ὑπογραφή τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2007 τοῦ νέου Εὐρωσυντάγματος (Συνθήκη τῆς Λισσαβῶνος) γιὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴ ἐνοποίηση. Ἡ ἄλλη εἶναι ἡ Συμφωνία τῆς Ραβέννας γιὰ τὴν προώθηση τῆς ἐνώσεως Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Παπικῶν μέσῳ

τῆς ἀναγνωρίσεως –ἔστω καὶ ὑπὸ ὄρους– τοῦ παπικοῦ πρωτείου.

Φοβούμεθα ὅτι καὶ οἱ δύο αὐτές προωθούμενες ἐνοποιήσεις εἶναι ψευδεῖς ἐνώσεις. Καὶ οἱ δύο χαρακτηρίζονται ἀπὸ οὐσιώδη ἐλλείμματα. Ὅπως καὶ σέ σχετικὸ σχόλιο τῆς *Παρακαταθήκης* ἀναφέρουμε (σ. 23), μετὰ τὴν ἀπόρριψη πρὸ διετίας τοῦ Εὐρωσυντάγματος ἀπὸ Γάλλους καὶ Ὁλλανδούς σέ ἰσάριθμα δημοψηφίσματα, τὸ «Διευθυντήριο τῶν Βρυξελλῶν» βρῆκε τὴ λύση: τὴ Συνθήκη ὑπέγραψαν οἱ 27 πρωθυπουργοὶ καὶ θὰ ἐπικυρώσουν τὰ κοινοβούλια. Ἀντιδημοκρατικὴ ἡ διαδικασία γιὰ

ένα τόσο σημαντικό θέμα, κινούμενη από τον φόβο μήπως οί λαοί μέσω δημοψηφισμάτων απορρίψουν τό Εὐρωσύνταγμα.

Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, στά καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικά: Μία χούφτα «γραφειοκρατῶν διαλόγων» –ὅπως ἔχουν ἐπιτυχῶς χαρακτηριθεῖ– προωθεῖ μία ψευδῆ ἔνωση μεταξύ Ὁρθοδόξων καί Παπικῶν. Τόν Ὀκτώβριο τοῦ 2007 ὑπεγράφη ἡ «Συμφωνία τῆς Ραβέννας», ἡ ὁποία παρουσιάσθηκε ἀπό τά διεθνή καί ἑλληνικά ΜΜΕ ὡς ἀναγνώριση ἀπό τοὺς Ὁρθοδόξους τοῦ πάπα ὡς πρώτου μεταξύ τῶν Πατριαρχῶν, ὡσάν νά ἦταν Ὁρθόδοξος! Τό κείμενο τοῦ σεβαστοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὑορους π. Γεωργίου Καψάνη ἐκφράζει καί τεκμηριώνει πατερικά τίς σοβαρές ἀνησυχίες τῶν Ὁρθοδόξων ὅτι ἡ προωθούμενη ἔνωση δέν εἶναι ἐν ἀληθείᾳ.

Ὁδηγεῖ τοὺς Ὁρθοδόξους σέ ἐξουνιτισμό. Ἐλπίζουμε καί εὐχόμεθα ἡ φωνή αὐτῆ ἐξ Ἀγίου Ὑορους νά εὐαισθητοποιήσει καί ἄλλους ποιμένες καί διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας. Περιμένουμε νά ἀκούσουμε καί ἄλλες σοβαρές καί νηφάλιες φωνές, πού δέν κινούνται ἀπό συμφέροντα καί δεσμεύσεις, ἀλλά ἀπό πόνο καί ἀγάπη γιά τό Θεανθρώπινο σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἡ Ἀγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας. Κυρίως περιμένουμε νά ἀκούσουμε, ἐκτός ἀπό τίς ἐπαινετές μεμονωμένες φωνές, καί ἄλλες φωνές σέ θεσμικό ἐπίπεδο –ὅπως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὑορους καί τῶν Θεολογικῶν μας Σχολῶν.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

«ΕΙΣ ΤΑ ΙΔΙΑ ΗΛΘΕ, ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΑΥΤΟΝ ΟΥ ΠΑΡΕΛΑΒΟΝ» (Ἰω. α', 11)

τοῦ Ἀρχιμανδριτοῦ Γεωργίου

Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὑορους

Τὴν ἀγία νύκτα τῶν Χριστουγέννων ἦλθε ἐπιτέλους ὁ μέγας Ἀναμενόμενος, ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν (Γεν. μθ', 10). «Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς, ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἀνατολή ἀνατολῶν, καί οἱ ἐν σκότει καί σκιᾷ εὔρομεν τὴν ἀλήθειαν, καί γάρ ἐκ τῆς Παρθένου ἐτέχθη ὁ Κύριος» (Ἐξαποστειλᾶριον τῶν Χριστουγέννων).

Ἦλθε ὁ μέγας καί μοναδικός ἐπισκέπτης, ἀλλά ἡ ὑποδοχὴ πού τοῦ ἔγινε δέν ἦταν ἀνάλογη μέ τὴν λαχτάρα καί τὴν προσμονή τῶν ἀνθρώπων γιά τὸν ἐρχομό Του.

Ἦλθεν εἰς τά ἴδια, δηλαδή στὸν κόσμο Του, στοὺς ἀνθρώπους Του, στά πλάσματά Του, στὸν περιούσιο λαό Του, καί δέν τὸν δέχθηκαν μέ ἀγάπη, δέν τὸν πίστευσαν, δέν

τὸν ἀνεγνώρισαν Κύριο καί Βασιλέα τους. Καί ὄχι μόνο δέν τὸν δέχθηκαν, ἀλλά καί τὸν κατεδίωξαν. Καί ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐ παρέλαβον, ἀλλὰ καί διεκρούσαντο· καί οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καί ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἐκβαλόντες ἀπέκτειναν» (Υπόμνημα εἰς τό κατά Ἰωάννην, ὁμιλία Γ', PG 59, 74).

Τὸν δέχθηκαν ὁμως οἱ ἀπλές καί ταπεινές ψυχές: ὁ δίκαιος Ἰωσήφ ὁ Μνήστωρ, ἡ ἀγία Παρθένος καί Μητέρα Του, οἱ ποιμένες, οἱ ἐξ ἀνατολῶν Μάγοι, ὁ δίκαιος γέροντας Συμεών ὁ Θεοδόχος καί Ἄννα ἡ προφήτις, ὁ ἐρημίτης Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, καί κάποιοι ἄλλοι εὐσεβεῖς καί φοβούμενοι τὸν Θεόν.

Οἱ πολλοὶ ὁμως δέν τόν δέχθηκαν. Δέν τούς τό ἐπέτρεψε ἡ ὑπερηφάνειά τους, ὁ ἐγωκεντρισμός τους, ἡ αὐτάρκειά τους, ἡ αὐτοδικαίωσίς τους. Ἦθελαν νά στήσουν τήν ἰδίαν δικαιοσύνην, νά βασισθοῦν στή δική τους ἀρετή, καί γι' αὐτό δέν μπόρεσαν νά δεχθοῦν τήν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τήν διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δικαίωσι καί σωτηρία τους (Ρωμ. ι', 3). Δέν ἤθελαν νά δοξάσουν τόν Θεόν καί «ὄν ἀπέστειλεν Ἰησοῦν Χριστόν» (πρβλ. Ἰω. ιζ', 3), διότι προτίμησαν νά δοξάσουν τόν ἑαυτό τους (Ἰω. ε', 44).

Ἄνθρωποι σαρκικοί καί φίλαυτοι (Β' Τιμ. γ', 2) δέν μποροῦν νά δεχθοῦν Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος «ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδέ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ» (Α' Πέτρ. β', 22) καί πού «διήλθεν εὐεργετῶν καί ἰώμενος» (Πράξ. ι', 38).

Ἄνθρωποι ἐπιθετικοί, μνησίκακοι, ἐριστικοί, φιλοπόλεμοι, πῶς νά δεχθοῦν τόν Ἄρχοντα τῆς Εἰρήνης;

Ἄνθρωποι ἄδικοι, ἄπληστοι, πλεονέκται, πῶς νά δεχθοῦν Ἐκεῖνον πού δέν εἶχε «ποῦ τήν κεφαλὴν κλίνη» (Λουκ. θ', 58);

Δύο χιλιάδες χρόνια μετά τήν Σάρκωσι τοῦ Λόγου, ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ἐρχεται, ἀλλά πολλοὶ δέν τόν ὑποδέχονται. Δέν τόν θέλουν. Καί ὄχι μόνον δέν τόν ἀγαποῦν, ἀλλά καί τόν μισοῦν. Κάνουν ὅ,τι μποροῦν νά τόν ἀπωθήσουν ἔξω ἀπό τήν οἰκογένεια, τήν παιδεία, τήν κοινωνική ζωή, τό ἔθνος. Πονᾶμε καί ἀγανακτοῦμε γιά τήν διάδοσι αἰσχυρῶν λογοτεχνημάτων, θεαμάτων, δημοσιεύσεων, πού προσπαθοῦν νά συκοφαντήσουν, σπιλώσουν, ἐξευτελίσουν τό πανάγιο καί ἀναμάρτητο Πρόσωπο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, χωρίς νά ἔχουν ἀποδείξεις ἢ νά βασίζονται σέ ἱστορικές πηγές. Μόνη πηγὴ, ἢ νοσηρά καί διεστραμμένη φαντασία τους.

Ὁ φιλόανθρωπος Κύριος Ἰησοῦς Χριστός

θά ἔλθῃ καί ἐφέτος. Τήν νύκτα τῶν Χριστουγέννων ὅλα θά γεμίσουν φῶς. Οἱ Ἄγγελοι θά τόν δοξολογήσουν. Οἱ ποιμένες θά τόν προσκυνήσουν. Οἱ Μάγοι θά τόν βροῦν μετά ἀπό κοπιαστικό ταξίδι καί θά τοῦ προσφέρουν τά δῶρα τους.

Οἱ εὐλαβεῖς καί ταπεινοὶ Χριστιανοὶ θά συναντήσουν ἐπίσης καί θά ὑποδεχθοῦν τόν Κύριο. Γνωρίζουν πῶς πρέπει νά ἐτοιμασθοῦν μέ νηστεία, προσευχή καί ἐξομολόγησι, γιά τήν συνάντησι. Γνωρίζουν ὅτι θά τόν βροῦν στήν χριστουγεννιάτικη Ἀκολουθία καί θεία Λειτουργία. Φάτνη εἶναι ἡ Ἁγία Τράπεζα, κατὰ τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο, στήν ὁποία ἀναπαύεται ὁ Χριστός. Θά τόν συναντήσουν ἀκόμη στό πρόσωπο κάθε πονεμένου ἀνθρώπου. Ἔτσι θά ἀξιωθοῦν νά γίνουν τέκνα Θεοῦ: «ὅσοι δέ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τό ὄνομα αὐτοῦ» (Ἰω. α', 12).

Δέν θά συναντήσουν ὁμως τόν Χριστό ὅσοι ἀντί τῆς χριστουγεννιάτικης Ἀκολουθίας προτιμήσουν τά νυκτερινά κέντρα διασκεδάσεως, ὅσοι δέν μετανοοῦν, δέν προσεύχονται, δέν ἐγκρατεύονται, δέν εὐσπλαγχνίζονται τόν πάσχοντα συνάνθρωπο, ὅσοι ἀπό ἐγωϊσμό διαλύουν τήν οἰκογένειά τους, φονεύουν τά ἀθῶα παιδιά τους μέ τίς ἐκτρώσεις, ὅσοι ἀδικοῦν καί πλουτίζουν εἰς βάρος τῶν συνανθρώπων τους. Αὐτοὶ θά κάνουν Χριστούγεννα χωρίς Χριστό καί γι' αὐτό ἡ ψυχὴ τους θά μείνῃ ἔρημη, ἀπαρηγόρητη, ἀπελπισμένη.

Κύριε, πονᾶμε γιά τούς συνανθρώπους μας, πού σέ ἀγνοοῦν καί δέν θά σέ συναντήσουν τά ἐφετινά Χριστούγεννα.

Δῶσε, Κύριε, τήν Χάρι Σου σ' αὐτούς καί σέ μᾶς πού θέλουμε νά Σέ ἀγαποῦμε καί νά Σέ ὑπακούουμε, ὥστε τά ἐφετινά Χριστούγεννα νά ἀνοιχθοῦν τά μάτια τῆς ψυχῆς μας καί σέ Ἐσένα, τό ταπεινό δρόφος τῆς Βηθλεέμ, νά ἀναγνωρίσουμε καί νά προσκυ-

νήσουμε τόν Υιόν τοῦ Θεοῦ, τόν Σαρκωθέντα Λόγον, τόν Κύριο τῆς Δόξης, τόν Σωτήρα

καί Λυτρωτή μας.
“Αγια Χριστούγεννα 2007

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΡΑΒΕΝΝΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Γεωργίου

Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους

Στήν Ι΄ Συνέλευσί της στήν Ραβέννα (Ὀκτώβριος 2007) ἡ Διεθνῆς Μικτή Θεολογική Ἐπιτροπή γιά τόν Διάλογο Ὁρθόδοξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν ὑποστηρίζει ὅτι ἔθεσε «σταθερόν ἔρεισμα διά μελλοντικήν συζήτησιν τοῦ ἐρωτήματος τοῦ πρωτείου ἐπί τοῦ παγκοσμίου ἐπιπέδου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ» (Κείμενο τῆς Ραβέννας παράγρ. 46)¹. Τό «σταθερόν ἔρεισμα», ὅπως προκύπτει ἀπό τίς 46 παραγράφους τοῦ ἀνωτέρω κειμένου, εἶναι ἡ παραδοχή ὅτι κατά τήν πρώτη χιλιετία, πρῖν ἀπό τό ὀριστικό σχίσμα τοῦ 1054, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης ἀνεγνωρίζετο πρῶτος μεταξύ τῶν πέντε πατριαρχῶν στό πλαίσιο τῆς καλῶς λειτουργοῦσης τότε συνοδικότητος. Προαγγέλλεται ἡ περαιτέρω συζήτησις περὶ τοῦ Πρωτείου ὡς ἐξῆς: «Τό ἐρώτημα περὶ τοῦ ρόλου τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης ἐν τῇ κοινωνίᾳ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν παραμένει πρός μελέτην εἰς μεγαλύτερον δάθος. Ποία εἶναι ἡ συγκεκριμένη λειτουργία τοῦ ἐπισκόπου “τῆς πρώτης καθέδρας” ἐν μιᾷ ἐκκλησιολογίᾳ κοινωνίας καί ὑπό τό πρίσμα ὅσων περὶ συνοδικότητος καί αὐθεντίας ἔχομεν ἀναφέρει ἐν τῷ παρόντι ἐγγράφῳ; Πῶς θά ἦτο δέ-

ον νά νοῆται καί νά βιοῦται ἡ διδασκαλία τῆς πρώτης καί τῆς δευτέρας βατικανῆς συνόδου ἐπί τοῦ παγκοσμίου πρωτείου ὑπό τό φῶς τῆς ἐκκλησιακῆς πρακτικῆς κατά τήν πρώτην χιλιετίαν; Ταῦτα εἶναι κρίσιμα ἐρωτήματα διά τόν ἡμέτερον διάλογον καί διά τάς ἡμετέρας ἐλπίδας περὶ ἀποκατάσεως τῆς πλήρους μεταξύ ἡμῶν κοινωνίας» (παράγρ. 45).

Ἡ σοβαρότης τοῦ θέματος εἶναι προφανής. Ποῦ προβλέπεται νά καταλήξῃ ὁ διάλογος; Ἡ ἐκτίμησις τοῦ διεθνοῦς Τύπου (Le Figaro 15/11/2007, The Times 16/11/2007), κυρίως ὁμως τοῦ ἰταλικοῦ, εἶναι ὅτι τά πράγματα ὀδηγοῦνται πρός ἔνωσι τῶν Ἐκκλησιῶν μέ ἀναγνώρισι τοῦ παπικοῦ Πρωτείου ἐπί θυσία ἐνδεχομένως κάποιων προνομίων τοῦ Πάπα. Ἡ Δύσις μέ συγκρατημένη αἰσιοδοξία περιμένει τήν ἔνωσι Ρωμαιοκαθολικῶν καί Ὁρθόδοξων ἐπί τῇ δάσει τῆς ἀρξαμένης συμφωνίας. Στήν καθ’ ἡμᾶς Ὁρθόδοξο Ἀνατολή ὑπάρχει ἐπιφυλακτικότης καί ἀγωνία. Διερωτᾶται ὁ πιστός λαός: Θά διαφυλαχθῇ ἄραγε ἀνόθευτος ἡ Ὁρθόδοξος Πίστις;

Σέ πρόσφατο ἄρθρο μας εἶχαμε ἐπιση-

1. Τά παρατιθέμενα ἀποσπάσματα ἀπό τό κείμενο πού συμφωνήθηκε στήν Ραβέννα ἔχουν ληφθῆ ἀπό τήν μετάφρασι ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ἀγγλικοῦ, τήν ὁποία ἐξεπόνησαν οἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί δημοσιεύθηκε ἀπό τήν ἐφημ. Ὁρθόδοξος Κόσμος σέ εἰδικό ἔνθετο μέ τίτλο «Τό κείμενο τῆς Ραβέννας».

μάνει ότι ο Διάλογος Ὁρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν, ὅπως μέχρι τώρα ἐξελίσσεται, δείχνει νά ὀδηγῆ σέ οὐνιτικοῦ τύπου ἔνωση καί μάλιστα βάσει σχεδίου πού ἔχει ἐκπονήσει τό Βατικανό. Εἶχαμε ἐκφράσει τήν ἐλπίδα ὅτι «οἱ Ὁρθόδοξοι δέν θά ὑποκύψουν στίς προαιώνιες παπικές ἀξιώσεις, δέν θά ἀμνηστεύσουν τήν Οὐνία, δέν θά ἀναγνωρίσουν στόν Πάπα κάποια μορφή πρωτείου ἐξουσίας καί παγκοσμίου δικαιοδοσίας, οὔτε θά δεχθοῦν νά συνεργασθοῦν στούς Βατικάνειους σχεδιασμούς γιά ἔνωση πού ἄμεσα ἤ ἔμμεσα θά παραθεωρῆ τήν ἀκαινοτόμητο Ὁρθόδοξο Πίστι»².

Ποῦ ὁμως ὀδηγεῖ τό «Κείμενο τῆς Ραβέννας»;

Ἐπάρχουν σοβαροί λόγοι νά πιστεύουμε ὅτι τό «Κείμενο τῆς Ραβέννας» ἐπιδεικνύει τούς φόβους, ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι ὑποχωροῦμε στίς παπικές ἀξιώσεις. Οἱ λόγοι εἶναι οἱ ἑξῆς:

α) Τό κείμενο ὀμιλεῖ γιά «ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία». Δέν πρόκειται γιά τεχνικό ὄρο, τοῦ ὁποίου ἡ χρησιμοποίησις θά διευκόλυνε τόν διάλογο. Ἀντιθέτως, τοῦ ἔχει δοθῆ πλήρες θεολογικό περιεχόμενο, ἔτσι ὥστε ὁ διάλογος νά γίνεται μέ τήν προϋπόθεσι ὅτι ἡ ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία εἶναι ἀληθινή, ὀρθοδοξοῦσα, Ἐκκλησία.

Ἡ Ὁρθόδοξη ἀντιπροσωπεῖα στό σημεῖο αὐτό ἔχει ὑποχωρήσει ἀνεπίπτρεπτα. Μέ τό κείμενο τοῦ Balamand (1993) εἶχε ἀναγνωρίσει τήν ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία ὡς Ἐκκλησία μέ τήν πλήρη σημασία τοῦ

ὄρου: «Καί ἀπό τίς δύο πλευρές ἀναγνωρίζεται ὅτι αὐτό πού ὁ Χριστός ἐνεπιστεύθη στήν Ἐκκλησία Του –ὁμολογία τῆς ἀποστολικῆς πίστεως, συμμετοχή στά ἴδια μυστήρια, πρό πάντων στή μοναδική Ἱερωσύνη πού τελεῖ τή μοναδική θυσία τοῦ Χριστοῦ, ἀποστολική διαδοχή τῶν ἐπισκόπων– δέν δύναται νά θεωρῆται ὡς ἡ ἰδιοκτησία τῆς μιᾶς μόνον ἀπό τίς Ἐκκλησίες μας»³. Πρόκειται γιά οὐσιαστική ὑποχώρησι ἀπό τήν πιό θεμελιώδη καί ἀφετηριακή βάσι τῶν θεολογικῶν διαπραγματεύσεων. Ἐνῶ δηλαδή οἱ Ρωμαιοκαθολικοί, ὅταν ἀναγνωρίζουν ὠρισμένα συστατικά στοιχεῖα τῆς Ἐκκλησίας στήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία (ἔγκυρα Μυστήρια καί ἀποστολική διαδοχή), μένου πιστοί στήν ἐκκλησιολογία τῆς Β' Βατικανείου, οἱ Ὁρθόδοξοι παραιτοῦνται ἀπό τήν διαχρονικῶς μαρτυρουμένη ὑπό ἐγκρίτων Πατέρων καί συνόδων πίστι μας, ὅτι λόγῳ τῶν αἰρετικῶν της δογμάτων ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἀπεκόπη ἀπό τό σῶμα τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, δέν ἔχει τά στοιχεῖα πού τήν καθιστοῦν ἀληθῆ Ἐκκλησία Χριστοῦ, καί πλέον εἶναι αἰρετική Ἐκκλησία. Διστάζουν νά ἐκφράσουν ἀκόμη καί τήν ιστορική διαπίστωσι, ὅπως τήν διετύπωσε ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός: «πρό χρόνων πολλῶν ἀπεσχίσθη τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ρώμης φαμέν, τό περιώνυμον ἄθροισμα ἐκ τῆς τῶν ἐτέρων τεσσάρων ἀγιωτάτων Πατριαρχῶν κοινωνίας, ἀποσχοινοσθέν εἰς ἔθνη καί δόγματα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καί τῶν Ὁρθοδόξων ἀλλότρια... (τά δέ τῶν Ὁρθοδόξων ἀλλότρια πάντως αἰρετικά)»⁴.

2. Ἀρχιμ. Γεωργίου, Καθηγουμένου Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὁρους, Ἀνησυχία γιά τήν προετοιμαζόμενη ἀπό τό Βατικανό ἔνωση Ὁρθοδόξων-Ρωμαιοκαθολικῶν, περιοδ. *Παρακαταθήκη*, τ. 54 (2007).

3. Ἐπίσκεψις, τ. 496/1993.

4. Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, Τοῖς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς..., ἐν Ἰω. Καρμίρη, *Τά Δογματικά καί Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, τόμ. Ι, Ἀθῆναι 1960, σελ. 426.

6) Ἄλλά καί αὐτήν τήν, κακῶς γενομένη, «ἀλληλοαναγνώρισι» ὑπερκέρασε ἡ Ὁδηγία τοῦ Βατικανοῦ τόν Ἰούλιο τοῦ 2007 μέ τίς γνωστές «Ἀπαντήσεις»⁵, μέ τίς ὁποῖες ὁ Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ χαρακτηρίζει «ἐλλειμματικές» τίς Ὁρθόδοξες τοπικές Ἐκκλησίες, ἐπειδή δέν ἔχουν κοινωνία μέ τόν διάδοχο τοῦ Πέτρου! Σύμφωνα μέ τήν Ὁδηγία, ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὑφίσταται μόνο στήν Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία. Ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι ἡ Ὁδηγία δόθηκε λίγους μήνες πρῖν ἀπό τήν Συνέλευσι τῆς Ραβέννας, τό ὁποῖο κατά τήν ἐκτίμησί μας σημαίνει ὅτι τό Βατικανό χαράσσει τήν γραμμή πού πρέπει νά ἀκολουθήσῃ ὁ διάλογος. Καί ἡ γραμμή εἶναι ὁ ρωμαιοκεντρικός οἰκουμενισμός, ὅπως τόν προσδιώρισε ἡ Β' Βατικάνειος Σύνοδος. Τό ἐπιβεβαιώνει τό ἴδιο τό κείμενο τῆς Ὁδηγίας τοῦ Βατικανοῦ⁶, ἀλλά τό ἐπισημαίνει καί ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος πρῶν Ζαχουμίου καί Ἐρζεγοβίνης Ἀθανάσιος Γιέδτιτς: «τό κείμενο αὐτό [οἱ «Ἀπαντήσεις»] φανερώνει τήν ἐπιμονή τοῦ Πάπα Ράτσιγκερ νά δείξῃ τό πραγματικό πρόσωπο τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ οἰκουμενισμοῦ του, ὁ ὁποῖος στήν πραγματικότητα δέν εἶναι αὐτό πού λέγει ὁ Πάπας ἀλλά αὐτό πού πιστεύει καί κάνει»⁷. Τόν ἔντονο προβληματισμό της γιά τήν ὡς ἄνω παπική Ὁδηγία ἐκφράζει καί ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τόν Ὁρθόδοξο Συμπρόεδρο τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου, Σεβ. Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ἰωάννη, μέ τήν ἐπιστολή της ὑπό ἡμερομηνία 8/10/2007.

Ἡ ὑποσημείωσις τῆς παραγρ. 1 τοῦ «Κειμένου τῆς Ραβέννας», καρπὸς πιθανώτατα

τῆς διαμαρτυρίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀκολουθεῖ δυστυχῶς τό πνεῦμα τῆς παπικῆς Ὁδηγίας. Σέ αὐτήν τήν ὑποσημείωσι οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι, παρότι διαβεβαιώνουν ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ὄρου «Ἐκκλησία» δέν ὑπονομεύει τήν αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ὡς τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, δέν καταθέτουν ἐν τούτοις τό ἐπίσης βασικό στοιχεῖο τῆς αὐτοσυνειδησίας της, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέν παραδέχεται ὅτι στήν ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία «ὑφίσταται» ἡ Μία Ἁγία Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία. Εἶναι χαρακτηριστικό, καί ἀποτελεῖ ἔλεγχο τῆς ἀτολμίας τῶν Ὁρθόδοξων ἀντιπροσώπων, τό γεγονός ὅτι οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐδήλωσαν στήν ἴδια συνάφεια ὅτι δέν ἀναγνωρίζουν παρὰ μόνο στοιχεῖα τῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας ἔξω ἀπό τήν ρωμαιοκαθολική κοινωνία. Εἶναι σαφές ὅτι τό «Κείμενο τῆς Ραβέννας» ὀφείλει νά ἀναγνωσθῇ καί ἐρμηνευθῇ ὑπό τήν προϋπόθεσι ὅτι ἡ ρωμαιοκαθολική πλευρά μένει πιστή καί ἀμετακίνητη στά παπικά δόγματα.

γ) Οἱ ἀναφορές τοῦ «Κειμένου τῆς Ραβέννας» στήν ἀποστολική πίστι, στά εἰσαγωγικά Μυστήρια, στήν Ἱερωσύνη, στήν Εὐχαριστία καί στήν ἀποστολική διαδοχή γίνονται μέ τόση φυσικότητα γιά τήν ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία, ὥστε νά νομίζη κανεὶς ὅτι ἡ ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία σέ ὅλα αὐτά τά σημεία ὀρθοδοξεῖ. Ἀλλά διερωτώμεθα μαζί μέ τόν ἅγιο Μάρκο τόν Εὐγενικό: «Πόθεν οὖν ἡμῖν ἀνεφάνησαν ἐξαίφνης ὄντες ὀρθόδοξοι, οἱ διὰ τοσούτων χρό-

5. Ὁ πλήρης τίτλος τῆς Ὁδηγίας εἶναι «Ἀπαντήσεις σέ ἐρωτήσεις πού ἀφοροῦν ὀρισμένες ὀψεις γύρω ἀπό τή διδασκαλία περὶ Ἐκκλησίας» (βλ. Ἐπιστολή Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τόν Σεβ. Μητροπ. Περγάμου Ἰωάννην, 8/12/2007).

6. Βλ. σχολιασμό τῆς Ὁδηγίας στήν ἐφημ. *Καθολική*, φύλ. 3078/24-7-2007.

7. Ἀθανασίου, ἐπισκόπου πρ. Ζαχουμίου καί Ἐρζεγοβίνης, Περί τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ οἰκουμενισμοῦ (σερβιστί), περιοδ. *Πραβοσλάβλιε*, ἔκδ. τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας, τεύχ. 969-970 (1-15/8/2007), σελ. 12.

ων και ὑπό τοσούτων Πατέρων και διδασκάλων κριθέντες αίρετικοί;»⁸. Πράγματι, τότε οί Ρωμαιοκαθολικοί ἔδωσαν σαφεῖς ἐνδείξεις ὅτι ἀπέβαλαν τίς γνωστές ἑτεροδιδασκαλίες τους; Ἀντιθέτως μάλιστα, ἔχουν δώσει καλῶς τεκμηριωμένες ἀποδείξεις ἐπιμονῆς σέ αὐτές. Πῶς ἔχουν τήν ἀποστολική πίστι, ἐφ' ὅσον τό Φιλίοκβε, ἡ κτιστή Χάρις, τό Πρωτεῖο ὡς προνόμιο παγκοσμίου δικαιοδοσίας, τό Ἐλάθητο, ἡ ἄσπιλος σύλληψις τῆς Θεοτόκου κ.ἄ. ἀποτελοῦν ἀκόμη βασικά καί ἀδιαπραγμάτευτα δόγματά τους; Πῶς ἔχουν ἔγκυρα εἰσαγωγικά Μυστήρια (Βάπτισμα, Χρῖσμα), Ἱερωσύνη καί Εὐχαριστία, ἐφ' ὅσον κατά τόν ἅγιο Μάρκο ἔχουν ἀποσχισθῆ ἀπό τήν Καθολική Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ; Ἀλλωστε τελεῖ ἐν ἰσχύι, ἐπικυρωμένος ἀπό τήν Πενθέκτη Οἰκουμενική Σύνοδο ὁ ἄ Κανών τοῦ Μεγ. Βασιλείου, ὅτι «οἱ τῆς Ἐκκλησίας ἀποστάτες οὐκ ἔτι ἔσχον τήν Χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ἑαυτούς· ἐπέλιπε γάρ ἡ μετάδοσις τῷ διακοπῆναι τήν ἀκολουθίαν... ἀπορραγέντες, λαϊκοί γενόμενοι, οὔτε τοῦ βαπτίζεῖν, οὔτε τοῦ χειροτονεῖν εἶχον ἐξουσίαν, οὔτε ἠδύναντο Χάριν Πνεύματος Ἁγίου παρέχειν, ἥς αὐτοί ἐκπεπτώκασιν». Πολλῶ μᾶλλον, ἐφ' ὅσον δέν πρόκειται ἐδῶ γιά ἐξοικονόμησι ἐπιστρεφόντων ἀπό τόν λατινισμό στήν πίστι τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀλλά γιά ἐπιθεβαίωσι ἐκ μέρους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῶν λατινικῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν. Πῶς ἐπίσης ἔχουν ἀποστολική διαδοχή, ἐφ' ὅσον κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο ἡ ὀρθοδοξία τοῦ φρονήματος βεβαιώνει τήν ἀποστολική διαδοχή καί ἡ ἑτεροδοξία τήν καταλύει; «Τό μέν γάρ ὁμόγνωμον καί ὁμόθρονον, τό δέ ἀντίδοξον καί ἀντίθρονον· καί ἡ μέν προσηγορίαν, ἡ δέ ἀλήθειαν ἔχει διαδοχῆς»,

γράφει ὁ θεῖος Γρηγόριος⁹.

δ) Στό «Κείμενο τῆς Ραβέννας» ἀναπτύσσονται δύο σημαντικές πτυχές τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ συνοδικότης καί ἡ αὐθεντία. Συμφωνήθηκε (παράγρ. 40-41) ὅτι τό ἐκκλησιολογικό περιεχόμενο τῆς συνοδικότητος καί τῆς αὐθεντίας διώθηκαν ἀπό κοινοῦ ὀρθοδόξως κατά τήν πρώτη χιλιετία τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας σέ Ἀνατολή καί Δύσι. Ὅμως, ὅσο καί ἂν θέλουμε νά θεωρήσουμε θετική τήν συμφωνία αὐτή, δέν μᾶς ἐπιτρέπει νά ἐφησυχάσουμε ἡ διευκρίνησις τῆς ἰδίας παραγράφου: «*Διαφωνοῦσι, παρά ταῦτα [Ὁρθόδοξοι καί Ρωμαιοκαθολικοί], ἐπί τῆς ἐρμηνείας τῶν ἱστορικῶν στοιχείων ἐκ τῆς περιόδου ταύτης, θεωροῦσαι τάς προνομίας τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης ὡς πρότον ζήτημα ἤδη διαφοροτρόπως κατανοηθέν κατά τήν πρώτην χιλιετίαν*» (παράγρ. 41). Μέ τήν διευκρίνισι αὐτή ἔχουν τεθῆ τά θεμέλια γιά μία ἀποδεκτή ἀπό τοῦς Ὁρθοδόξους ἐπανερμηνεία τοῦ παπικοῦ Πρωτείου.

Ἀναμφιδόλως κατά τήν πρώτη χιλιετία ἡ συνοδικότης λειτουργοῦσε καί γι' αὐτό δέν εἶχε ἀναπτυχθῆ αὐθεντία μέ τήν μορφή παγκοσμίου πρωτείου ἡ δικαιοδοσίας. Ἡ ἐκτροπή ὅμως στό παπικό Πρωτεῖο δέν ἔγινε σέ μία στιγμή χρόνου. Λόγω τοῦ παπικοῦ ἡγεμονισμοῦ ἐπί τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, στήν ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἐπί αἰῶνες ἐκνοφορεῖτο μία διαδικασία ὑποθαμίσεως τῆς συνοδικότητος καί ἀναδύσεως τοῦ παπικοῦ Πρωτείου. Στήν διαδικασία αὐτή παραπέμπει εὐθέως καί σαφῶς ἡ ἀνωτέρω «διαφωνία» τῶν Ὁρθοδόξων καί τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς στήν Ραβέννα. Ἐνόσω ὅμως οἱ Ρωμαιοκαθολικοί δέν παραιτοῦνται ἀπό τήν παποκεντρική

8. Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, *Τοῖς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς...*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 426.

9. Ἁγ. Γρηγορίου Θεολόγου, *Εἰς τόν μέγαν Ἀθανάσιον*, ἡ', PG 35, 1089.

έρμηνεία τῶν θεσμῶν τῆς συνοδικότητος καί τῆς αὐθεντίας κατά τήν πρώτη χιλιετία τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἡ “συμφωνία” τοῦ «Κειμένου τῆς Ραβέννας» κλίνει ὑπέρ τῆς ἀναγνωρίσεως ἑνός παγκοσμίου πρωτείου στόν Πάπα. Μόνο ἐάν οἱ Ρωμαιοκαθολικοί δεχθοῦν νά ἐρμηνεύσουν τά ἱστορικά στοιχεῖα τῆς πρώτης χιλιετίας ὅπως καί οἱ Ὁρθόδοξοι, θά εἶναι βέβαιο ὅτι παραιτοῦνται τῶν παπικῶν νεωτερισμῶν τῆς δευτέρας χιλιετίας. Μόνο ὑπό τήν προϋπόθεσι αὐτή ἡ ἀνακοινωθεῖσα συζήτησις, κατά τίς ἐπόμενες συνελεύσεις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, περί τῆς ἐρμηνείας τῆς συνοδικότητος καί τῆς αὐθεντίας κατά τήν δεύτερη χιλιετία, καί μάλιστα ἀπό τίς Α΄ καί Β΄ συνόδους τοῦ Βατικανοῦ, θά ἀποδώσῃ Ὁρθόδοξα συμπεράσματα, δηλαδή θά κλίνη πρὸς κατάργησι τοῦ παπικοῦ Πρωτείου.” Ἄλλως ἡ ἀναγνώρισις ἑνός παπικοῦ Πρωτείου δικαιοδοσίας (ἔστω καί ὑπό τήν μορφή ἑνός λειτουργήματος διακονίας) ἐφ’ ὅλης τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ βεδαία κατάληξις.

Γνωρίζοντες τήν στρατηγική τοῦ Βατικανοῦ θεωροῦμε ὅτι οἱ Ρωμαιοκαθολικοί δέν ἤμποροῦν νά ἀποβάλουν τόν παποκεντρισμό τους, τόν ἀρχαῖο καί τόν νεώτερο, διότι τόν ἔχουν ἐπισφραγίσει μέ τίς ἀποφάσεις δεκατριῶν «οἰκουμενικῶν» τους συνόδων. Θυμίζουμε τίς τελευταῖες διακηρύξεις τοῦ Πάπα Ἰωάννη Παύλου II μέ τήν Ἐγκύκλιο *Ut Unum Sint* (1995)¹⁰: «Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία ἔχει τήν πεποιθήση ὅτι διατήρησε τὴ διακονία τοῦ διαδόχου τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης, πού ὁ Θεὸς ἴδρυσεν “ὡς παντοτεινὴ καὶ ὄρατὴ ἀρχὴ καὶ θεμέλιον τῆς ἐνότητος”» (παράγρα. 88). Καί, «Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἔχω στό σημεῖο αὐτό μιὰ ἰδιαίτερη εὐθύνη... νά βρῶσκω μιὰ μορφή ἀσκησης τοῦ πρωτείου,

τό ὁποῖο, χωρὶς ν’ ἀποποιηθῶ μέ κανένα τρόπο τήν οὐσία τῆς ἀποστολῆς του, ν’ ἀνοίγεται σέ μιὰ νέα κατάσταση» (παράγρα. 95). Πρόσφατη ἄλλωστε εἶναι καί ἡ διακήρυξις τοῦ παπικοῦ Πρωτείου ἀπὸ τόν Πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ΄ στό Φανάρι τό 2006.

Ἐπιπλέον, καί ἂν ἀκόμη συμβῆ σέ ἕνα εἰλικρινῆ διάλογο νά μή ἀκολουθηθῆ ἡ γραμμὴ τοῦ Βατικανοῦ, ἡ τακτικὴ εἶναι νά ἀνατρέπωνται οἱ συμφωνίες τῶν θεολόγων, ὡσάκις δέν εἶναι σύμφωνες μέ τήν γραμμὴ τῆς κουρίας. Νά θυμίσουμε τήν ὑποχώρησι τῶν Ὁρθοδόξων στό θέμα τῆς παρουσίας οὐνιτῶν στόν διάλογο, ἅμα τῆ ἐνάρξει του, παρά τίς πανορθόδοξες συνοδικές διαβεβαιώσεις γιὰ ἀνυποχώρητη στάσι στό θέμα αὐτό. Νά θυμίσουμε ἀκόμη τήν ἀνατροπὴ τῆς πορείας τοῦ διαλόγου περί τῆς οὐνίας καί τήν ἄτακτη ὑποχώρησί μας μέχρι τῆς ταπεινωτικῆς γραμμῆς τοῦ κειμένου τοῦ Balamand. Νά θυμίσουμε τέλος τήν σκαιὰ παπικὴ παρέμβασι κατά τήν Θ΄ Συνέλευσι τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς στήν Βαλτιμόρη καί τό ναυάγιο τῶν κατά τῆς οὐνίας Ὁρθοδόξων προσδοκιῶν. Καί ἅς μή λησμονοῦμε τήν παπικὴ Ὁδηγία τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου. Φοβοῦμεθα, ὅσον ἀφορᾷ τήν συζήτησι περί Πρωτείου στίς ἐπόμενες συνελεύσεις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ γραμμὴ τοῦ Βατικανοῦ θά ἐπιβληθῆ μέ τήν ἀναγνώρισι στόν Πάπα τῆς Ρώμης ἑνός εἶδους παγκοσμίου πρωτείου, ἴσως ὑπό τήν δελεαστικὴ μορφή (ἐν «ὑποχριστιανίζοντι κωδίῳ», κατά Μελέτιον Πηγᾶν), τῆς διακονίας τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ πάντως ἀγνώστου καί ἀπαραδέκτου στήν ἀρχαία Ἐκκλησία. Τό φοβοῦμεθα, διότι ἤδη κάτι ἀρχίζει ἀμυδρά νά διαφαίνεται μέ τήν παράγρα. 41 τοῦ «Κειμένου τῆς Ραβέννας».

10. Ἐγκύκλιος Ἐπιστολή *INA PANTES EN ΩΣΙΝ (UN UNUM SINT)* τοῦ ἁγίου Πατρὸς Ἰωάννου Παύλου II γιὰ τὸ οἰκουμενικὸ καθῆκον, ἔκδ. Βατικανοῦ, σελ. 106 καί 114.

ε) Εὐχή καὶ ἐλπίδα μας πάντως εἶναι νὰ ἀποβάλουν οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ τὴν παποκεντρικὴ τους ἐρμηνεία ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν στοιχείων τῆς πρώτης χιλιετίας, καθὼς καὶ τό συνεπακόλουθο πρωτεῖο παγκοσμίου δικαιοδοσίας. Ἴσως ἔτσι, αἰρομένοι τοῦ αἰτίου, πού εἶναι ἡ παπικὴ ἡγεμονικὴ διάθεσις, διορθωθοῦν καὶ οἱ δογματικὲς συνέπειες. Ὁ μακαριστὸς π. Ἰουστίνος Πόποβιτς συνδέει ὡς αἴτιο μέ αἰτιατό τό παπικὸ πρωτεῖο μέ τίς παπικὲς κακοδοξίαις: «Τό ὀρθόδοξον δόγμα, μᾶλλον δέ τό παν-δόγμα περὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀπερρίφθη καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ λατινικοῦ αἰρετικοῦ παν-δόγματος περὶ τοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλαθῆτου τοῦ πάπα, δηλαδή τοῦ ἀνθρώπου. Ἐξ αὐτῆς δέ τῆς παναιρέσεως ἐγεννήθησαν καὶ γεννῶνται συνεχῶς ἄλλαι αἰρέσεις: τό Filioque, ἡ ἀποβολὴ τῆς Ἐπικλήσεως, τὰ ἄζυμα, ἡ εἰσαγωγή τῆς κτιστῆς χάριτος, τό καθαρτήριο πῦρ, τό θησαυροφυλάκιον τῶν περισσῶν ἔργων...»¹¹.

Μέ τὴν εὐχή καὶ τὴν προοπτικὴ νὰ ἀποβάλουν οἱ Λατῖνοι τοῦ 15ου αἰῶνος τοὺς δογματικὸς νεωτερισμοὺς τοὺς ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ Ἐφέσου πῆγε στή Σύνοδο τῆς Φερράρας-Φλωρεντίας, ἀλλά προσέκρουσε στήν παπικὴ ὑπεροψία τοῦ Εὐγενίου Δ'. Μέ τὴν ἴδια εὐχή καὶ προοπτικὴ, νὰ ἀποβάλουν δηλαδή οἱ Πάπαι καὶ οἱ θεολόγοι τοὺς τόν παποκεντρισμό τους, ὁ ἱερός Δοσίθεος Ἱεροσολύμων εἶχε συγγράψει τὴν *Δωδεκάβιβλο, ἢ Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων*,¹² ὅπως σημειώνει ὁ διάδοχός του στὸν θρόνο τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ἐκδότης της, ὁ ἀοίμιδος Χρῦσανθος: «ἂν διὰ τῆς παρουσίας βίβλου ὡς διὰ τῶν θεοκηρύκων Ἀποστόλων καὶ τῶν

θεοφόρων Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Πατέρων ἐλθόντες εἰς αἴσθησιν, καὶ παρακινούμενοι καὶ οἰκοθεν οἱ τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας Ἀρχοντες, τοῦτο αὐτό κατορθώσωσι, καὶ ἐνώσωσι τὰς Ἐκκλησίας, θείῳ ζήλῳ κινούμενοι, καὶ παύσωσι τὰ σχίσματα καὶ τὰ σκάνδαλα τοῦ διαδόλου τὰ ὄργανα»¹³. Μάλιστα ὁ Χρῦσανθος παρατηρεῖ μετ' ἐλπίδος: «Εἰ δέ καὶ δέξεται διορθωσιν ἡ δυτικὴ Ἐκκλησία, καὶ ρίψει τοὺς νεωτερισμοὺς, καὶ ὅσα οὐκ εἶχεν ὅτε ἦν σύμφωνος τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, τότε καὶ ὁ Ρώμης δέβια ἄδεται ὡς εἰκὸς εἰς πᾶσαν τὴν ὑφ' Ἡλίον ὡς πρῶτος τῇ τάξει τῶν Πατριαρχῶν, καὶ φημίξεται παρρησία παρὰ τῶν μεγίστων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν τῆς Οἰκουμένης Ἀρχιερέων πρῶτος ἐν ταῖς ἐκφωνήσεσι, καὶ ἐν τοῖς διπτύχοις ταχθήσεται ὡς ἦν καὶ ἀνεκαθεν πρό τοῦ σχίσματος, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ προνόμια καὶ πρεσβεῖα αὐτοῦ τὰ δίκαια καὶ τὴν τιμὴν ἢ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνωσις ἀνακαινίζει καὶ ἀποδίδωσιν αὐτῷ μετὰ μεγάλης χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως»¹⁴. Ἀλλὰ ὡς γνωστόν ἡ Α' καὶ ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ ἐδογματίσαν ἓνα αὐστηρότερο παπικὸ θεσμό.

Ὁ θεολογικὸς διάλογος, ὅταν γίνεται μέ Ὁρθόδοξες ἐκ μέρους μας προϋποθέσεις, δέν εἶναι κακός. Θά μπορούσε νὰ θεωρηθῆ ἡ ἰδικὴ μας ἀνθρωπίνη συνεργία σπὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπανακάμψουν, ἂν εἶναι δυνατὸν, οἱ ἑτερόδοξοι στήν πίστι καὶ τὴν κοινωνία τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Μεταξὺ αὐτῶν τῶν προϋποθέσεων, σημαντικὴ ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ ἀταλάντευτη ἐμμονὴ μας στήν συνοδικῶς κατοχυρωμένη στάσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐναντι τοῦ παπισμοῦ, τόσον ὡς φορέως σωρείας ἑτεροδιδασκαλιῶν ὅσο καὶ ὡς φορέως τοῦ παπο-

11. Ἀρχιμ. Ἰουστίνου Πόποβιτς, *Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ Οἰκουμενισμός*, ἐκδ. Ὁρθοδόξου Κυψέλης, Θεσ/νίκη 1974, σελ. 224.

12. Δοσιθέου Ἱεροσολύμων, *Δωδεκάβιβλος*, ἐκδ. Ρηγοπούλου, Θεσ/νίκη 1982.

13. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 14.

14. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 13-14.

κεντρικού ἡγεμονισμού ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. Δυστυχῶς στό «Κείμενο τῆς Ραβέννας» δέν παρατηρεῖται ἡ σαφής καὶ ἀδιαμφισβήτητα πατερική καὶ συνοδική Ὁρθόδοξος στάσις. Λείπει τό πνεῦμα, μέ τό ὁποῖο διαπραγματεύθηκε τήν ἔνωσι τῶν Ἐκκλησιῶν ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός στήν Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας, ὅταν προέβαλε εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὡς βάσιν συζητήσεως τό ἀκαινοτόμητον τοῦ Συμβόλου καὶ τήν Ὁρθόδοξο ἐρμηνεία του. Λείπει τό ἐκκλησιολογικό φρόνημα τῶν συνοδικῶν ἀποφάσεων τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς ἐπὶ τουρκοκρατίας. Λείπει τό πνεῦμα τῆς εὐθύτητος, μέ τό ὁποῖο ὁμιλεῖ ὁ ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως στό ἔργο του *Περί τῶν αἰτίων τοῦ σχίσματος*. Κυριαρχεῖ ἀντίθετα μία ἀμφίλογη «ἐκκλησιολογία τῆς κοινωνίας», στήν ὁποία ἡ κοινωνία δέν νοεῖται μεταξύ τῶν Ὁρθοδόξων κατὰ τήν Πίστι τοπικῶν Ἐκκλησιῶν ἀλλά μεταξύ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἑτεροδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης. Σημειωτέον μάλιστα ὅτι δέν γίνεται λόγος γιά «ἐκκλησιαστική κοινωνία» ἀλλά γιά «ἐκκλησιακή κοινωνία» (ecclesial communion). Στήν ὡς ἄνω «ἐκκλησιολογία τῆς κοινωνίας» ὑποβαθμίζεται ἡ σημασία πού ἔχουν, πρῶτον τό ἀκαινοτόμητον τῆς ἀποστολικῆς Πίστεως, τό ὁποῖο στό «Κείμενο τῆς Ραβέννας» μένει ἀπλή ἀναφορά χωρίς τήν βαρύνουσα σημασία πού ἔχει γιά τήν διάκρισι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπό τήν ἑτεροδοξοῦσα Ρώμη, καὶ δεύτερον ἡ ἐντολή τῶν ἱερῶν Κανόνων περὶ ἀκοινωνησίας μέ τούς αἵρετικούς στά Μυστήρια καὶ μάλιστα στήν Εὐχαριστία, ἐντολή ἡ ὁποία ἐντελῶς ἀποσιωπᾶται. Πάντως καὶ τά δύο αὐτά στοιχεῖα εἶναι θεμελιώδη στήν Ὁρθόδοξο διδασκαλία περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὡς κοινωνίας.

Στό «Κείμενο τῆς Ραβέννας» διαφαίνε-

ται ἡ τάσις νά ἀντιμετωπισθῇ τό ζήτημα τοῦ παπικοῦ Πρωτείου ὡς «διακανονισμός» τῶν παπικῶν προνομίων καὶ ὄχι ὡς βαθύ θεολογικό πρόβλημα πού ἀφορᾷ αὐτό τοῦτο τό μυστήριο τοῦ Χριστοῦ. Ἡ παραδοχή πρωτείου δικαιοδοσίας ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, δηλαδή τό νά εἶναι ἕνας ἐπίσκοπος κεφαλή καὶ ἀρχή ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, ἔστω ἐπιφορισμένος μέ ἕνα ρόλο διακονίας, εἶναι βλασφημία κατὰ τοῦ Προσώπου τοῦ Χριστοῦ ὡς μοναδικῆς Κεφαλῆς τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Τό πρωτεῖο δικαιοδοσίας συνιστᾷ ἀνατροπή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ὑπεράνω πάντων τῶν ἐπισκόπων εἶναι ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος. Σέ αὐτήν προεκάθητο μέν ἐν ἀγάπῃ ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης ὡς ἴσος τῶν συνεπισκόπων του, ἐν τῷ μέσῳ ὅμως τῶν ἐπισκόπων ἐτοποθετεῖτο τό ἱερό Εὐαγγέλιο ὡς σύμβολο τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, τῆς μοναδικῆς Κεφαλῆς τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. Τό μοναδικό προνόμιο τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης (ὅταν σημειωτέον ἦταν Ὁρθόδοξος), πού εἶναι ἀποδεκτό ἀπό Ὁρθόδοξο ἀπόψεως, εἶναι ἡ ἐν συνόδοις πρωτοκαθεδρία (πρεσβεῖα τιμῆς) μεταξύ τῶν πέντε Ὁρθοδόξων πατριαρχῶν καὶ ἡ συνεπεία αὐτῆς μνημόνευσις του πρώτου μεταξύ τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν στά Δίπτυχα. Αὐτό βεβαιώνεται ἀπό τό γράμμα καὶ τό πνεῦμα τοῦ 28ου κανόνος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Τά λοιπά προνόμια τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης καὶ ὁ ρόλος τους δέν εἶναι ἀποδεκτά ἀπό τήν Ἐκκλησία. Χρειάζεται ἐπομένως πολλή προσοχή στήν νοηματοδότησι τῆς φράσεως, πού δεσπόζει στό «Κείμενο τῆς Ραβέννας» καὶ διατυμπανίσθηκε στήν Ἑσπερία ὡς δῆθεν ἀναγνώρισις γιά πρώτη φορά ὑπό τῶν Ὁρθοδόξων τοῦ Πρωτείου τοῦ Πάπα¹⁵. Ἡ περίφημη φράσις λέγει: «οἱ πρῶτοι δέον ὅπως ἀναγνωρίζωσι τίς

15. Βλ. π.χ. τήν ἀμφίλογη διατύπωσι: «Ἡ σημαντική ἐξέλιξις [στήν Ραβέννα] εἶναι ὅτι γιά πρώτη φο-

ἐστιν ὁ πρῶτος μεταξύ αὐτῶν» (παράγρ. 10). Ἡ ἀμφιλογία τῆς ἐκφράσεως εἶναι προφανής. Ἡ Ἐκκλησία πάντοτε ἀνεγνώριζε πρωτοκαθεδρία στὸν ἐπίσκοπο Ρώμης, ἐνόσω βεβαίως αὐτὸς ὀρθοδοξοῦσε, οὐδέποτε ὅμως μέχρι σήμερα ἀποδέχθηκε κάποιο πρωτεῖο ἢ αὐθεντία του ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, πολλῶ μᾶλλον ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἐπιμένει στὰ αἰρετικά της δόγματα.

Κατὰ τίς ἐπόμενες συνελεύσεις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἀναμένεται νὰ συζητηθῆ ὁ ρόλος τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης καί τὸ εἶδος τοῦ πρωτείου του στὴν «κοινωνία τῶν ἐκκλησιῶν»! Οἱ Ὀρθόδοξοι ὅμως δέν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδεχθοῦμε μία παποκεντρικὴ ἐπανερμηνεία τοῦ πρωτείου τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης. Ἐξαιτίας τῆς παποκεντρικῆς ἐρμηνείας τοῦ πρωτείου ὁ Πάπας περιεβλήθη ἐντελῶς ἀπαράδεκτα προνόμια, χωρὶς τὴν συγκατάθεσι τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν τῆς ἀρχαίας πενταρχίας καί μᾶλλον εἰς ἀνατροπὴν τῆς κανονικῆς (συνοδικῶς βεβαιωμένης) τάξεως τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Ὁρισμένα ἀπὸ αὐτά, τὰ ὁποῖα διεξοδικῶς, μὲ πολλή δύναμι λόγου καί μὲ ἱκανὴ θεολογικὴ κατοχύρωσι ἔχουν ἐλεγχθῆ ἀπὸ Ὀρθόδοξου πλευρᾶς (ἔμεῖς παραπέμπουμε ἐνδεικτικῶς στοὺς ἀοιδίμους πατριάρχας Δοσίθεο Ἱεροσολύμων καί Μελέτιο Ἀλεξανδρείας τὸν Πηγᾶ), εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

1. Τὸ πρωτεῖον ἐξουσίας, ἐπειδὴ δῆθεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἦταν ἡ κεφαλὴ τοῦ κολ-

λεγίου τῶν Ἀποστόλων καί εἶχε ἐπ' αὐτῶν πρωτεῖον ἐξουσίας¹⁶.

2. Τὸ Ἀλάθητον τοῦ Πάπα¹⁷.

3. Τὸ νὰ εἶναι ὁ Πάπας ὑπεράνω τῶν συνόδων¹⁸.

4. Τὸ νὰ ὑπερέχη ὁ Ρώμης τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν¹⁹.

5. Τὸ νὰ εἶναι ὁ θρόνος τῆς Ρώμης κριτικῆς πάντων καί νὰ μὴ ὑπόκειται εἰς τὴν κρίσιν οὐδενός²⁰.

6. Τὸ νὰ ἔχη ὁ θρόνος τῆς Ρώμης τὸ ἔκκλητον ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας²¹.

7. Τὸ νὰ θεωρῆται ὁ Πάπας ἐπίσκοπος τῆς Καθολικῆς (δηλ. τῆς ἀνά τὴν οἰκουμένην) Ἐκκλησίας²². Ὑπενθυμίζουμε ὅτι ὁ Πάπας μέχρι σήμερα ὑπογράφει (αὐτὸς μόνος!): Ἐπίσκοπος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

8. Τὸ νὰ εἶναι ὁ Πάπας ἡ καθολικὴ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας μὲ ἀποστολὴ διακονίας. Αὐτὸ εἶναι ἓνα σημεῖο, στὸ ὁποῖο ἐπενδύει ἡ ρωμαιοκαθολικὴ πλευρὰ καί σήμερα, ἂν θυμηθοῦμε τὴν περίφημη ἐκφρασι, ὅτι ὁ Πάπας εἶναι «δοῦλος τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ»! Τὸ «Κείμενο τῆς Ραβέννας» ὁμιλεῖ γιὰ πρωτεῖο διακονίας τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης καί γι' αὐτὸ χρειάζεται ἰδιαίτερη προσοχή. Ὁ προσφάτως καταταγείς στὸ Ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἱερώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος ὁ Πηγᾶς, γράφει μεταξύ ἄλλων ἐπ' αὐτοῦ:

«Ἀλλά, λέγουν, πρέπει κάποιος ἀπὸ τοὺς

ρά οἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίες εἶπαν: ναι, αὐτὸ τὸ παγκόσμιο ἐπίπεδο τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει καί ἐπίσης ὅτι στὸ παγκόσμιο ἐπίπεδο ὑπάρχει συνοδικότης καί αὐθεντία. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὑπάρχει ἐπίσης ἓνα Πρωτεῖο. Σύμφωνα μὲ τὴν πρακτικὴ τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ὁ πρῶτος ἐπίσκοπος εἶναι ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης» (Βάλτερ Κάσπερ, VIS 15/11/2007). Βλ. ἐπίσης The Times, 16/11/2007.

16. Δοσιθέου Ἱεροσολύμων, *Δωδεκάβιβλος*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 65-66 καί 72.

17. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 519.

18. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 279, 343 καί 132-133.

19. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 301.

20. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 188-190, 191 καί 346.

21. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 338-339 καί 343.

22. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 149-150.

ἐπισκόπους καί μεταξύ τῶν ἐπισκόπων νά ὑπερέχη. Μάλιστα αὐτόν τόν ὀνομάζουν διακονική κεφαλή... Ἄλλά ὄλων αὐτῶν τῶν ἐπισκόπων μόνον ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἀρχή καί ἡ κεφαλή... Αὐτοί [σ.σ. οἱ Λατῖνοι] παραχωροῦν στήν διακονική αὐτή κεφαλή ἀπεριορίστη ἐξουσία καί ἐπί τῆς πίστεως καί ἐπί τῆς Ἐκκλησίας... Ἐνῶ δείχνουν ἕνα προσωπεῖο διακονικῆς κεφαλῆς, συμπεριφέρονται μέ μία τυραννία πιό αὐταρχική ἀπό κάθε αὐταρχική ἐξουσία»²³.

Ἐπί τῆς ἀνωτέρω γίνεται κατανοητό ὅτι ἡ συμφωνία τῆς Ραβέννας περί συνοδικότητος καί αὐθεντίας δέν πληροῖ τά Ὁρθόδοξα ἐκκλησιολογικά κριτήρια, ὥστε νά ἀποτελέσει ἀσφαλῆ βάση περαιτέρω συζητήσεως περί τοῦ παπικοῦ πρωτείου. Ἐν τούτοις, ἄν ἀκολουθήσῃ συζήτησις περί τοῦ πῶς ἐρμηνεύθη τό παπικό πρωτεῖο κατά τήν δευτέρα χιλιετία καί ἀπό τίς Α΄ καί Β΄ Βατικάνειες Συνόδους, αὐτή ὀφείλει νά γίνῃ ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσώπων μέ γνώμονα τήν Ὁρθοδοξία τῶν Ἁγίων

Πατέρων καί ὄχι τήν συμβιβαστική νοοτροπία τῶν καιρῶν ἢ τήν ἡγεμονική διάθεσι τοῦ Βατικανοῦ. Ἡ ἀναγνώρισις κάποιου ἀπό τά ἀνωτέρω “προνόμια” τοῦ Πάπα ἢ ἡ συμφωνία σέ κάποιο παρόμοιο, πού ἀντίκειται στήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησιολογία, ἀναμφίβολα σημαίνει οὐνιτική ἔνωση, μέ τήν ὁποία δέν θά συμφωνήσουμε. Καί τοῦτο ἐπειδή ὀφείλουμε νά διαφυλάξουμε τόν ἑαυτό μας καί τόν Ὁρθόδοξο λαό ἀπό ἕνα σύγχρονης μορφῆς ἐξουνιτισμό, πού πέραν τῶν ἄλλων συνεπειῶν εἶναι διακινδύνευσις τῆς αἰωνίου σωτηρίας μας. Καί ἐπειδή ὀφείλουμε παραλλήλως νά βοηθήσουμε, ἄν εἶναι δυνατόν, καί τούς «ἄρχοντας τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας, νά ἔλθωσιν εἰς αἴσθησιν», ὅπως ἔλεγε ὁ ἀοίδιμος πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρῦσανθος, καί νά ἀποβάλουν τόν παπισμό τους ἐπί σωτηρία τῶν ἰδίων καί τοῦ λαοῦ των, ὁ ὁποῖος ἀγνοεῖ τήν Ὁρθοδοξία.

Ἁγιον Ὅρος, 30 Δεκεμβρίου 2007

Ἡ Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ
 στή διεύθυνση
www.orthodoxnet.gr
 Συνιστοῦμε ἐπίσης τήν επίσκεψη στήν ἰστοσελίδα:
www.orthros.org

23. Μελετίου Πηγᾶ, Κατά τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, ἐν Δοσιθέου Ἱεροσολύμων, *Τόμος Χαράς*, ἔκδ. Ρηγοπούλου, Θεσ/νίκη 1985, σελ. 493-497 (μετάφρασις ἰδική μας).

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΩΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΜΕ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΤΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΑΣΣΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

του Θεοφάνη Μαλκίδη,

Λέκτορας στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και
Μέλους της Διεθνούς Ένωσης Ένωσεως Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών

Είναι πραγματικά ξεχωριστή στιγμή για την παγκόσμια ακαδημαϊκή, επιστημονική και έρευνητική κοινότητα το ψήφισμα αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Άσσυριών και των Ελλήνων στο διάστημα 1914-1923, ψήφισμα στο οποίο κατέληξε μετά από ψηφοφορία μεταξύ των μελών της ή Διεθνής Ένωσης Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών (International Association of Genocide Scholars -IAGS).

Το ψήφισμα δηλώνει ότι «ή άρνηση της γενοκτονίας αναγνωρίζεται ευρέως ως τελικό στάδιο της γενοκτονίας, που φυλάσσει την άτιμωρησία για τους δράστες της γενοκτονίας, και προετοιμάζει το έδαφος για τις μελλοντικές γενοκτονίες». Την έκτακτη ένισχυτική τεκμηρίωση για τις γενοκτονίες των Άσσυριών και των Ελλήνων κυκλοφόρησαν στα μέλη IAGS στους μήνες πριν από την ψηφοφορία, και είναι διαθέσιμη στον ιστοχώρο http://www.genocidetext.net/iags_resolution_supportingdocumentation.htm.

Το ψήφισμα, το οποίο έλαβε το 83% των ψήφων, αναφέρεται στις πρακτικές του όθωμανικού κράτους έναντι στις χριστιανικές μειονότητες Άρμενίων, Άσσυριών (Χαλδαίων, Νεστοριανών, Σύρων, Άραμαίων, Ίακωβιτών, Όρθοδόξων Σύρων), Ελλήνων (Ποντίων, Θρακών, Ιώνων), που όδηγησαν στη γενοκτονία έναντίον τους. Το 1997 ή Διεθνής Ένωση Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών αναγνώρισε την γενοκτονία των Άρμενίων και ή μέχρι τώρα δραστηριότητα των μελών της Ένω-

σης έδειξε ότι ύπηρξαν και άλλες γενοκτονίες από τό ίδιο καθεστώς. Οί Άσσυριοι και Έλληνες αντιμετώπισαν τίς ίδιες μεθόδους εξόντωσής τους, όπως μαζικές εκτελέσεις, πορείες θανάτου και λιμός. Τό μέλος της Διεθνούς Ένωσης Ένωσεως Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών καθηγητής του πανεπιστημίου του Γέηλ Adam Jones συνέταξε τό ψήφισμα και μέ πρωταγωνίστρια την Thea Halo, συγγραφέα του βιβλίου «Όυτε τό όνομά μου», και sé συνεργασία μέ έπιστήμονες από όλον τον κόσμο, τό ψήφισμα έγινε δεκτό, καλώντας ταυτόχρονα την Τουρκία νά αναγνωρίσει τίς γενοκτονίες που διεπραξε.

Η συντριπτική ύποστήριξη που δόθηκε στο ψήφισμα από την κορυφαία στόν κόσμο Όργάνωση Μελέτης των Γενοκτονιών, θά βοηθήσει στην ανάπτυξη της παγκόσμιας συνείδησης για τίς γενοκτονίες των Άσσυριών και των Ελλήνων και θά αποτελέσει σημαντικό εργαλείο, έτσι ώστε ή σημερινή Τουρκία, ή όποία άγνοεί ακόμη ή άρνεϊται έντελώς τίς γενοκτονίες των όθωμανικών χριστιανικών μειονοτήτων, νά τίς αναγνωρίσει.

ΤΟ ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ IAGS: «Έκ τι μών τας ότι ή άρνηση της γενοκτονίας αναγνωρίζεται ευρέως ως τελικό στάδιο της γενοκτονίας, που φυλάσσει την άτιμωρησία για τους δράστες της γενοκτονίας, και προετοιμάζει τό έδαφος για τίς μελλοντικές γενοκτονίες, εκ τι μών τας ότι ή γενοκτονία έναντια στους

χριστιανικούς πληθυσμούς από τό ὀθωμανικό κράτος κατά τή διάρκεια τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου καί μετά ἀπό αὐτόν ἀπεικονίζεται συνήθως ὡς γενοκτονία ἐνάντια σέ Ἀρμενίους μόνο, μέ μερική μόνο ἀναγνώριση τῶν ποιοτικά παρόμοιων γενοκτονιῶν ἐνάντια σέ ἄλλες χριστιανικές μειονότητες τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, εἶναι πεποίθηση τῆς Διεθνοῦς Ἐνωσῆς Ἀκαδημαϊκῶν γιά τή Μελέτη τῶν Γενοκτονιῶν ὅτι ἡ ὀθωμανική ἐκστρατεία ἐνάντια στίς χριστιανικές μειονότητες τῆς αὐτο-

κρατορίας μεταξύ 1914 καί 1923 ἀπετέλεσε μιὰ γενοκτονία ἐνάντια σέ Ἀρμενίους, Ἀσσυρίους καί Ἑλληνες.

Ἡ Διεθνῆς Ἐνωση Ἀκαδημαϊκῶν γιά τή Μελέτη τῶν Γενοκτονιῶν ζητᾷ ἀπό τήν κυβέρνηση τῆς Τουρκίας νά ἀναγνωρίσει τίς γενοκτονίες ἐνάντια σέ αὐτούς τοὺς πληθυσμούς, νά ζητήσῃ ἐπίσημα συγγνώμη καί νά λάβῃ ἄμεσα καί σημαντικά μέτρα γιά τήν ἀποκατάσταση».

15 Δεκεμβρίου 2007

Ἡ Παρακαταθήκη παρακαλεῖ γιά τή συνδρομή σας

Γιά τήν ἀποστολή τῆς συνδρομῆς σας (ἔσωτερικοῦ 10 εὐρώ, ἔξωτερικοῦ 30 εὐρώ καί Κύπρου 7 λίρες Κύπρου) μπορεῖτε νά χρησιμοποιήσετε τήν ἔνθετη ταχυπληρωμή (ἐμπεριέχεται σέ δύο τεύχη τῆς *Παρακαταθήκης* ἐτησίως), ἡ ὁποία ἔχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος ἀπό τίς ἄλλες ταχυδρομικές ἐπιταγές ἢ νά καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τοὺς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς πού ἀναγράφονται κατωτέρω:

Ἐθνική Τράπεζα: 421/614374-15 καί Alpha Τράπεζα Πίστεως: 815-002101-039454.

Ἡ ἀπόδειξη συνδρομῆς ἢ δωρεᾶς μπορεῖ νά ἐπισυναφθεῖ στή φορολογική σας δήλωση, γιά νά ἐκπέσει τό ποσό αὐτό ἀπό τήν Ἐφορία.

Γράφετε καθαρά τά στοιχεῖα σας

Ἐάν στείλατε μία φορά στή διάρκεια τοῦ ἔτους τή συνδρομή σας στήν *Παρακαταθήκη*, ἀγνοήστε τήν ταχυπληρωμή πού θά βρεῖτε γιά δεύτερη φορά ἐντός τοῦ περιοδικοῦ.

Γιά λόγους πρακτικῶν δάξουμε δύο φορές τό χρόνο τήν ἔνθετη ταχυπληρωμή σέ ὅλα τά ἀντίτυπα τοῦ συγκεκριμένου τεύχους τῆς *Παρακαταθήκης*. Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι θά στείλετε γιά δεύτερη φορά συνδρομή.

Δύο φορές τό χρόνο γίνεται καί ἡ ἀποστολή τῶν ἀποδείξεων σέ ὅσους ἔστειλαν συνδρομή.

Παρακαλοῦμε στό ἔντυπο τῆς ταχυπληρωμῆς νά γράφετε καθαρά στή θέση «Ἀποστολέας» τά στοιχεῖα σας, ἔτσι ὅπως ἀναγράφονται στήν ἐτικέτα τῆς *Παρακαταθήκης* πού λαμβάνετε. Ἐάν ἄλλα στοιχεῖα ἀναγράφουμε ἐμεῖς στήν ἐτικέτα στόν φάκελο τῆς *Παρακαταθήκης* καί ἄλλα ἐσεῖς στήν ταχυπληρωμή πού μᾶς στέλνετε, δημιουργεῖται πρόβλημα.

Σέ περίπτωση πού καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τοὺς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς τῆς *Παρακαταθήκης*, παρακαλοῦμε ἐνημερωῶστε μας σχετικά, διότι διαφορετικά δέν λαμβάνουμε γνώση γιά τήν κατάθεσή σας.

ΣΚΟΠΙΑΝΟ. ΓΙΑΤΙ ΔΙΑΦΩΝΩ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΘΕΤΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ

του Κωνσταντίνου Χολέβα
Πολιτικού επιστήμονος

Γιά νά είμαι ειλικρινής, δέν πιστεύω ότι θά βγει κάτι σημαντικό από τήν νέα φάση διαπραγματεύσεων μεταξύ Ἀθηνῶν καί Σκοπίων. Τά Σκόπια παραμένουν σταθερά στην ἀδιάλλακτη στάση τους, διότι τούς δώσαμε δικαιώματα μέ τίς συνεχείς λεκτικές ὑποχωρήσεις καί παλινωδίες μας. Ἐν πάση περιπτώσει καί ἐπειδή προτείνεται ἀπό ὀρισμένους ἢ λεγόμενη σύνθετη ὀνομασία, ἢ ὁποία θά περιέχει τόν ὄρο «Μακεδονία», θεωρῶ ὑποχρέωσή μου ὡς Μακεδῶν νά καταθέσω τούς ἀκόλουθους προβληματισμούς:

Διαφωνῶ μέ τήν σύνθετη ὀνομασία, διότι ἀποτελεῖ λανθασμένη στρατηγική ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος. Ἐμεῖς παρά τήν ἐπίσημη θέση τοῦ 1992, ἢ ὁποία ζητοῦσε τήν ἀπαλειψη τοῦ ὄρου Μακεδονία ἀπό τό ὄνομα τῶν Σκοπίων, δείχνουμε διάθεση μεγάλης ὑποχωρήσεως. Τά Σκόπια ἀπό τό 1991 δέν ἔχουν ὑποχωρήσει οὔτε ἴντσα. Οὔτε τό πακέτο Πινέϊρο συζήτησαν ποτέ σοβαρά, ὅπως δηλώνει ὁ Γκλιγκόροφ στή Ἀπομνημονεύματά του. Ὅταν δείχνουμε διατεθειμένοι νά ὑποχωρήσουμε ἀπέναντι σέ ἕνα πολυεθνικό κρατίδιο 2 ἑκατομμυρίων κατοίκων τότε τί μηνύματα στέλνουμε στήν Τουρκία;

Διαφωνῶ μέ κάθε ὀνομασία πού θά περιέχει τόν ὄρο Μακεδονία, διότι πρέπει νά λάβουμε σοβαρά ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ὑπάρχει τό ἐνδεχόμενο διαλύσεως τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων. Οἱ Ἀλβανοί πού ἀποτελοῦν τό 30% τοῦ πληθυσμοῦ ἔχουν ἤδη δείξει καί ἐνόπλιως τίς ἀποσχιστικές διαθέσεις τους τό 2001. Ἐχουν ὡς συμμάχους δύο παράγοντες: Τήν ἐκρηκτική γεννητικότητα τους καί τήν πρόθεση τῆς διεθνούς κοινότητος νά ἀνακηρύξει ἀνεξάρτητο Κοσσυφοπέδιο.

Οἱ δυτικές περιοχές τῶν Σκοπίων ἀναρτοῦν τήν ἀλβανική σημαία καί ἀναμένουν νά ἐνωθοῦν μέ τούς ἀδελφούς τους τοῦ Κοσσυφοπέδιου. Μόλις πρό ὀλίγων ἡμερῶν παραιτήθηκε ὁ Ἀλβανός Πρόεδρος τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου τῆς ΠΓΔΜ ἐπειδή οἱ πλειοψηφούντες Σλάβοι δικαστές ἀπηγόρευσαν τήν χρησιμοποίηση τῆς ἀλβανικῆς σημαίας. Στήν ἐφημ. *Καθημερινή* τῆς 26-10-2007 ὁ Ἀλί Ἀχμέτι, ἀρχηγός τοῦ μεγαλύτερου ἀλβανικοῦ κόμματος στή Σκόπια, ἀπειλεῖ μέ νέα ἀνάφλεξη σάν ἐκείνη τοῦ 2001. Αἰσθανόμενοι τήν ἀπειλή πολλοί Σλάβοι στρέφονται πρὸς τήν ἀπόκτηση βουλγαρικῆς ὑπηκοότητος, μεταξύ δέ αὐτῶν ὁ πρόην Πρωθυπουργός Λιούπσο Γκεοργκίεφσκι.

Ἐάν, λοιπόν, τό κράτος αὐτό διαλυθεῖ μεταξύ Ἀλβανίας καί Βουλγαρίας, τότε θά εἶναι ἔσχατος ἐξευτελισμός νά ἔχουμε παραχωρήσει τό ὄνομα, τήν Ἱστορία καί τόν πολιτισμό μας σέ ἕνα κράτος πού δέν θά ὑπάρχει. Ἐάν κατορθώσει νά μή διαλυθεῖ, τό κράτος τῶν Σκοπίων θά μεταβληθεῖ σέ χαλαρή Ὀμοσπονδία μέ δύο τουλάχιστον καντόνια. Ἐνα ὑπό ἀλβανική καί ἕνα ὑπό βουλγαρική κηδεμονία. Ἄρα ἢ ὁποιαδήποτε παραχώρηση ὀνόματος μέ δική μας ὑπογραφή θά προσφερθεῖ ὡς καλοδεχούμενο δῶρο στήν ἐνδεχόμενα ἀλτρωτικά καί προπαγανδιστικά σχέδια τῶν δύο αὐτῶν γειτονικῶν χωρῶν. Ἡ σύνθετη ὀνομασία εἶναι πολλαπῶς ἐπικίνδυνη. Ἄς μείνουν τά πράγματα ὡς ἔχουν τώρα –μέ ἀπειλή καί ἄσκηση ἐλληνικοῦ ΒΕΤΟ– καί ἄς περιμένουμε λίγα χρόνια γιά νά δοῦμε ἂν θά ἐπιβιώσει ἢ κρατική ὄντοτητα τῆς ΠΓΔΜ.

Διαφωνῶ μέ κάθε ὄνομασία πού θά περιέχει τό ὄνομα Μακεδονία, εἴτε ὡς σύνθετο εἴτε ὡς παράγωγο, διότι πίσω ἀπό τό πρόβλημα τοῦ ὀνόματος κρύβεται τό μεγάλο ἐρώτημα τῆς ἐθνικῆς ταυτότητος. Ἐάν μέ δική μας ὑπογραφή οἱ βόρειοι γείτονές μας ὀνομασθοῦν διεθνῶς «Ἐνω Μακεδονία» ἢ «Νέα Μακεδονία» ἢ κάτι σχετικό, τότε σέ λίγα χρόνια αὐτοί θά καθιερωθοῦν παγκοσμίως ὡς Μακεδόνες καί κληρονόμοι τοῦ ἑλληνομακεδονικοῦ πολιτισμοῦ. Τώρα τουλάχιστον ἔχουμε τήν δυνατότητα νά διαφωνοῦμε μέ τίς διαστρεβλώσεις τους, διότι δέν ἔχουμε βάλει καμμία τελική ὑπογραφή. Ἐάν ὅμως βάλουμε τήν ὑπογραφή μας τότε τήν χάνουμε τήν ταυτότητα τοῦ Μακεδόνος! Ἐκατομμύρια Ἑλληνες Μακεδόνες στήν Ἑλλάδα καί στήν Ὀμογένεια δέν θά μπορούμε πλέον νά χρησιμοποιοῦμε αὐτόν τόν ἱστορικό ὄρο. Θά εἴμαστε Βορειοθρῆσσαοί ἢ κάτι τέτοιο. Σκεφθεῖτε τό δράμα τῶν Μακεδονικῶν Ὀμοσπονδιῶν στίς ΗΠΑ, στόν Καναδά κ.ά. ὅταν θά τούς ἀπαγορευθεῖ ἡ χρήση τοῦ ὄρου Μακεδόνες. Τό πρόσφατο σχέδιο Νίμιτς, ἔρριξε ἤδη τίς προειδοποιητικές βολές.

Διαφωνῶ μέ τήν ἀποδοχή ἀπό τήν Ἑλλάδα μιᾶς σύνθετης ὀνομασίας, διότι ἔτσι ἐνθαρρύνουμε μέ δική μας εὐθύνη τόν ἀλτρωτισμό τῶν Σκοπίων. Ἐκεῖνοι μᾶς ἔχουν ἀνάγκη, ὄχι ἐμεῖς αὐτούς.

Σέβομαι τήν γνώμη τῶν καλοπροαίρετων συμπολιτῶν μας, οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν ὅτι μία σύνθετη ὀνομασία (Νέα Μακεδονία ἢ Ἐνω Μακεδονία κλπ.) εἶναι ἡ μία ἀξιοπρεπής λύση γιά τό ὄνομα τοῦ σκοπιανοῦ κράτους. Ὅμως διαφωνῶ ριζικά μέ τήν ἀποψή τους. Ἐάν ὑπογράψουμε τήν σύνθετη ὀνομασία θά ἔχουμε συναινέσει μέ τήν δική μας ὑπογραφή ὅτι ἡ ἱστορία καί ὁ πολιτισμός τῆς Μακεδονίας εἶναι κάτι ξεχωριστό καί ἀποκομμένο ἀπό τόν Ἑλληνισμό. Πολύ σύντομα τό Ἐνω ἢ τό Νέα θά ξεχα-

σθεῖ ἢ θά περιέλθει σέ ἀχρησία. Τό Μακεδονία θά μείνει. Καί σέ τελευταία ἀνάλυση οἱ κάτοικοι αὐτοῦ τοῦ κράτους θά λέγονται Μακεδόνες. Δέν θά λέγονται Νεομακεδόνες ἢ Ἐνωμακεδόνες. Μπορεῖ νά λέμε τήν χώρα Μεγάλη Βρετανία, ἀλλά οἱ κάτοικοι λέγονται Βρετανοί, ὄχι Μεγαλοβρετανοί. Στά ἀγγλικά ἡ χώρα εἶναι Great Britain, ἀλλά οἱ πολίτες εἶναι British, ὄχι Great British. Οἱ Σκοπιανοί, λοιπόν, θά ἀκούονται διεθνῶς ὡς Μακεδόνες καί μάλιστα μέ τήν δική μας συμφωνία.

Πιστεύω, λοιπόν, ὅτι δέν ἔχουμε τίποτε ἀξιόλογο νά προσδοκοῦμε ἀπό τόν διάλογο ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ ΟΗΕ. Τό μόνο πού εἰσπράττουμε εἶναι οἱ εἰρωνεῖες τῶν Σκοπιανῶν πολιτικῶν. Φυσικά δέν θά ἀποχωρήσουμε ἀπό σεβασμό στούς διεθνεῖς θεσμούς. Ὅμως χρειάζεται μία ἐναλλακτική στρατηγική. Προτείνω, λοιπόν, δέκα συγκεκριμένα σημεῖα γιά μία ἐπανατοποθέτηση τοῦ ζητήματος.

Α) Νά καταγγείλουμε τήν Ἐνδιάμεση Συμφωνία τοῦ 1995, διότι ἡ σκοπιανή πλευρά παραβιάζει κατάφωρα τό ἄρθρο 5,1 (πού ἀναγνωρίζει ὅτι τό ὄνομα ἀποτελεῖ πρόβλημα) καί τό ἄρθρο 7,1 (μέ τό ὁποῖο δεσμεύθηκε νά μὴν ἀσκεῖ προπαγάνδα ἀλτρωτική).

Β) Ἀποδεσμευμένοι ἀπό τήν Ἐνδιάμεση Συμφωνία νά ἀσκήσουμε ΒΕΤΟ σέ ὅποιαδήποτε προσπάθεια ἐντάξεως τῶν Σκοπίων στό ΝΑΤΟ ἢ στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση.

Γ) Νά μεταφέρουμε τό κέντρο βάρους στούς εὐρωπαϊκούς θεσμούς. Νά ζητήσουμε ἀπό τόν Συντονιστή Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς τῆς Ε.Ε. κ. Χαβιέ Σολάνα νά κάνει τό ἴδιο πού ἔκανε τόν Μάρτιο 2002, ὅταν ἀνάγκασε τήν Γιουγκοσλαβία νά ἀλλάξει ὄνομα. Ἐν μιᾷ νυκτί τό κρατικό ὄνομα ἔγινε Σερβία-Μαυροβούνιο μέ ἀπόφαση τῆς Ε.Ε. καί μέ τήν δικαιολογία ὅτι ἔτσι θά ἐδραιωθεῖ καλύτερα ἡ σταθερότητα στήν περιοχή.

Ἐφοῦ, λοιπόν, ἡ ἀλλαγὴ ὀνομασίας προβληματικῶν κρατῶν ἀποτελεῖ δοκιμασμένη πολιτικὴ τῆς Ε.Ε. ἅς ζητήσουμε νὰ γίνῃ τὸ ἴδιο μὲ τὰ Σκόπια.

Δ) Νὰ μὴν παρασυρόμαστε ἀπὸ τὶς Κασσάνδρες τῆς ἡττοπάθειας πού ἰσχυρίζονται ὅτι ἂν ἀσκήσουμε ΒΕΤΟ θὰ «ἀπομονωθοῦμε» ἀπὸ φίλους καὶ συμμάχους. Τὰ ἴδια μᾶς ἔλεγαν καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Σχεδίου Ἐξέλιξης. Τελικὰ οἱ Ἑλληνοκύπριοι εἶπαν ΟΧΙ, εὐτυχῶς, καὶ οὐδεμία καταστροφὴ συνέβη. Ἄλλωστε μὲ πρόσφατες ἀνακοινώσεις τῆς Ε.Ε. καὶ τὸ ΝΑΤΟ ἐξήγησαν ὅτι δὲν διάζονται νὰ συζητήσουν τὴν ὑποψηφιότητα τῶν Σκοπίων.

Ε) Μὲ τὴν ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος μας νὰ κατοχυρωθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν περιφερειῶν τῆς χώρας μας μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ὄνομα Μακεδονία. Ὅταν φωνάζουν οἱ Σκοπιανοὶ γιὰ τὸ συνταγματικὸ τους ὄνομα θὰ ἀπαντοῦμε ὅτι καὶ γιὰ μᾶς ἡ Μακεδονία εἶναι συνταγματικῶς κατοχυρωμένη.

ΣΤ) Νὰ ἀναβαθμισθεῖ καὶ νὰ καταστῇ πανελλήνιος ὁ ἐορτασμός τοῦ Μακεδονικοῦ Ἐξέλιξης, διότι ἐκεῖ βρισκονται τὰ κλειδιά τῆς ἐρμηνεύσεως τῶν σημερινῶν προβλημάτων.

Ζ) Νὰ θέσουμε θέμα Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τῆς ἐλληνικῆς μειονότητας στὰ Σκόπια καθὼς καὶ τοῦ διωκομένου Ὁρθόδοξου Ἀρχιεπισκόπου Ἀρχίδος Ἰωάννη. Πρόκειται γιὰ τὸν ἐκφραστὴ τῆς ἐκκλη-

σιαστικῆς κανονικότητος, ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται τὸν ὄρο «Μακεδονικὴ Ἐκκλησία».

Η) Νὰ ζητήσουμε ἀντικειμενικὴ ἀπογραφή ἐθνοτήτων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ε.Ε. Νὰ δοῦμε τελικὰ πόσοι δηλώνουν Ἀλβανοί, Τοῦρκοι, Ἑλληνες, Σέρβοι, Βούλγαροι καὶ πόσοι ἀπομένουν νὰ λέγονται «Μακεδόνες». Εἶναι πράγματι πλειοψηφία;

Θ) Νὰ προβάλλουμε διεθνῶς μὲ τεκμήρια –ὅπως εἶναι ἡ πρόσφατη (2007) ἐκδοσὴ τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν– τὸν ἀλυτρωτισμὸ καὶ τὴν προκλητικὴ προπαγάνδα τοῦ ψευδομακεδονικοῦ ἰδεολογήματος.

Ι) Νὰ διακηρύξουμε ὅτι ἔχουμε διάθεση φιλικὴ πρὸς τὸν ταλαιπωρημένο λαὸ τοῦ σκοπιανοῦ κράτους. Ἀλλὰ εἴμαστε ἐνοχλημένοι ἀπὸ τὴν διαπίστωση ὅτι ἡ αὔξηση τῶν ἐλληνικῶν ἐπενδύσεων ἀποθράσκει ἀντὶ νὰ ἀποδυναμώσει τὸν σκοπιανὸ ἐθνικισμό.

Ἦσθι στὴν σύνθετη ὀνομασία. Ναὶ στὴν ἀλλαγὴ πορείας. Καὶ ἅς ἔχουμε στό νοῦ μας τὴν πρόβλεψη τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτου ὅτι: «Τὸ κράτος τῶν Σκοπίων θὰ διαλυθεῖ. Δὲν εἶναι κτισμένο μὲ τοῦβλα, ἀλλὰ μὲ χαλδάδες Φαρσάλων σὲ σχῆμα τούβλων»!

(Περίληψη τῆς ὁμιλίας πού παρουσιάσθηκε στὸ Βελλίδειο Συνεδριακὸ Κέντρο Θεσσαλονίκης στίς 5-11-2007).

Χάμπερμας, ὁ Γερμανὸς πρῶην ἀριστερὸς φιλόσοφος:
«Ὁ χριστιανισμὸς εἶναι τὸ ἔσχατο θεμέλιο τῆς ἐλευθερίας τῆς συνείδησης καὶ τῆς δημοκρατίας».

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

«... ΟΤΑΝ ΕΠΙΑΣΑΜΕΝ ΤΑ ΑΡΜΑΤΑ, ΕΪΠΑΜΕΝ ΠΡΩΤΑ
ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΕΠΕΙΤΑ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ...»

ΠΩΣ Η ΝΑΤΟΚΕΜΑΛΙΚΗ ΑΡΒΥΛΑ ΛΟΓΟΚΡΙΝΕΙ ΤΟΝ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ!*

τοῦ Κώστα Ζουράρι

Ἡ Λερναία Ὑδρα τῆς νατοκεμαλικῆς συμμορίας καί συμμορίας πού λυμαίνεται, πλέον, ἀσυστόλως τό Ὑπουργεῖο ἐθνικῆς παιδείας καί θρησκευμάτων, ξαναγέννησε ἕνα ἀκόμη ὄφελος τῆς κεφάλι: στό φετεινό, ὀλόφρεσκο βιβλίο, πάλι γιά τήν ΣΤ' Δημοτικοῦ τῶν παιδιῶν μας, αὐτήν τήν φορά στήν «**Γλῶσσα μου**»... Ἐκεῖ, δηλαδή, πού τά δωδεκάχρονα μας πρέπει σιγά-σιγά νά ἐγκολπώνονται τά μεγάλα γραπτά τῆς τρισχιλιετοῦς γραμματείας μας. Καί ἐκεῖ, λοιπόν, φέτος, μόλις ἔσκασε μύτη ξανά τό νέο σχολικό ἔτος, νά ἴτην πάλι ἡ προσπάθεια γενοκτονίας κατά τοῦ Ἑλληνισμοῦ! Ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Σεβαστοῦ Ὑπουργείου ἀνθεθνικῆς παραπαιδείας καί ἐξαμβλωμάτων... Τώρα, λογοκρίθηκε ὁ Κολοκοτρώνης! Αὐτό, πού δέν κατάφεραν οἱ τουρκαλάδες τότε, τό πετυχαίνει ἡ νατοκεμαλική ἀρβύλα, πού καθοδηγεῖ τήν ὑποπαιδεία τῶν παιδιῶν μας. Σήμερα! Τόν πετσόκοψαν τόν Κολοκοτρώνη! Ποιοί; Τό Ὑπουργεῖο μας! Τί λογοκρίνανε καί πετσόκοψαν, ἀναισχύντως, οἱ νατοκεμαλικές ἀρβύλες; Τήν περίφημη ὁμιλία **πρός τοὺς μαθητές**, πού ὁ Κολοκοτρώνης ἔκανε στά 1838, γέρος πιά, ἐκεῖ, στήν Πνύκα. Τό κείμενο αὐτό, τοῦ τότε ζωντανοῦ θρόλου τοῦ καθ' ἡμᾶς Τρόπου, πρὸς τά παιδιά τοῦ σχολείου, ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά μείζονα

γεγονότα τοῦ διαχρονικοῦ ἑλληνισμοῦ. Καί πάνω σ' αὐτό τό μνημεῖον τῆς Ἑλληνίδος ἀρετῆς, τά βέβηλα σκύδαλα ἔβαλαν χέρι, τό χέρι τῆς ραγιαδικῆς δουλοφροσύνης τους, ὥστε νά εἶναι politically correct ἢ «γραμμῆ» τοῦ Κολοκοτρώνη ἀπέναντι στά σημερινά παιδιά μας...

Καί γιά νά δεῖτε τόν βαθμό τῆς παιδαγωγικῆς τους ἀσχετίλας, πέραν καί τῆς νατοκεμαλικῆς δουλοπρεπείας τους: τά ἐπιστημονάρια αὐτά τοῦ Ὑπουργείου «μας», λογοκρίνουν, κόβουν τήν ἔξοχη ἐκείνη φράση, ὅπου ὁ Μέγιστος τῶν Ἑλλήνων, ταπεινός, ζητεῖ «συγχώρησιν» ἀπό τοὺς μαθητές, πού ἀπελευθέρωσε, ὡς Μεγάλαθλος αὐτός, διότι εἶναι λέει, ἀγράμματος!

«Ἐγώ, παιδιά μου, κατά κακὴν μου τύχην, ἐξ αἰτίας τῶν περιστάσεων ἔμεινα ἀγράμματος καί διὰ τοῦτο **σᾶς ζητῶ συγχώρησιν**, διότι δέν ὀμιλῶ καθὼς οἱ διδάσκαλοί σας»!!! Ναί! Δέν εἶναι τό ἀπόλυτο μάθημα τῆς ἐνάρετης ταπεινότητος, αὐτὴ ἡ «συγχώρησις», πού ζητεῖ ὁ Πρῶτος τῶν Ἑλλήνων ἀπό μαθητοῦδια, πού τόν ἀκοῦν καί τόν θαυμάζουν, ἔκθαμβοι; Στίς μέρες μας, τῆς κομπορημοσύνης τῶν τιποτένων καί τῶν δευτεροβάθμιων, στήν σημερινή ἀναισχυντία τῆς γκλαμουριάς, τῶν νεοπλούτων καί τοῦ κάθε σπουδαρχίδη, ναί, δέν εἶναι πιά τό ἀπό-

* Ἀναδημοσίευση ἀπὸ τήν ἐφημ. *Μακεδονία*, Κυριακὴ 21.10.2007, σ. 95. Οἱ ὑπογραμμίσεις εἶναι τοῦ συγγραφέως.

λυτο μάθημα, αυτός ο έθελόθυτος άριστοκράτης, ο «άγραμματος» Κολοκοτρώνης, πού διδάσκει στά παιδιά τήν σημασία τών «γραμμάτων» καί τήν σεμνότητα του Ήρωα-Προτύπου;

Κι όμως! Χαμπάρι δέν πήραν οί «πόστ-μόντερν» δηθενάδες «παιδαγωγοί», από τό **καίριον** πού προσφέρει ο Κολοκοτρώνης, ως μάθημα, για τά σημερινά παιδιά μας. Καί, φυσικά «έκοψαν» αυτό τό κολοκοτρωνέικο μήνυμα, διότι άλλα «μηνύματα» τούς επιβάλλει ή νατοκεμαλική πλύση του ραγιαδικου έγκεφάλου τους... Καί, φυσικῶ τῶ λόγω τῶ νατοικῶ, οί ραγιαδοπαιδαγωγοί του Ύπουργείου νατοκεμαλοπαιδείας, λογόκριναν ως πειθήνιοι έθελόδουλοι τήν διαυγή υπόμνηση του Κολοκοτρώνη προς τούς μαθητές μας: «Πρέπει νά φυλάξετε τήν πίστιν σας καί νά τήν στερεώσετε, διότι όταν έπιάσαμεν τά άρματα, **είπαμε** πρώτα υπέρ Πίστεως καί έπειτα υπέρ Πατρίδος». Έδῶ πιά ο Κολοκοτρώνης έκτρέπεται σέ έναν ανεπίτρεπτο νατοικῶς έθνικιστικό σκοταδισμό... Κατά συνέπειαν, ή συμμωρία τών νατοκεμαλιστῶν του Ύπουργείου άπαιδευσίας, έσπευσε νά λογοκρίνει τόν Κολοκοτρώνη: έξαφανίζεται ή φράση του! Τά μαθητούδια μας παραμένουν καθαρά από πάσης πολιτιστικῆς («υπέρ Πίστεως») καί έθνικῆς («υπέρ Πατρίδος») μολύνσεως...

Τό νατοκεμαλικό λοιμοκαθαρητήριο «έξυγίανε» τόν Γέρο του Μοριά... Ήφερύμ. boss του Ύπουργείου Παιδείας...

«Ύστερα ήλθαν οί Μουσουλμάνοι... έκοψαν γλώσσαις, πολλούς ανθρώπους...»

Καί ιδού τό άπόλυτο αίσχος τῆς λογοκρισίας, πού άσκει στό βιβλίο τῆς ΣΤ΄ Δημοτικού, «Η Γλώσσα μου», αυτή ή γνωστή μας πιά νατοκεμαλική άρβύλα. Η λογοκρισία εις βάρος του Κολοκοτρώνη καί τών μαθητῶν μας είναι ιδιαιζόντως ειδεχθής καί νατοκεμαλική. Καμαρώστε τό ραγιαδιλίκι του «ήμετέρου» Ύπουργείου Παιδείας: ο

Γέρος του Μοριά, όξυδερκής, διαπιστώνει (καί αυτό, ναί, έχει σημασία νά τό διδαχθούν τά παιδιά μας, όπως άλλωστε τούς τό διηγείται ο ίδιος), ότι «Οί παλαιοί Έλληνες, οί πρόγονοί μας, έπεςαν εις τήν διχόνοϊαν καί έτρώγοντο μεταξύ τους καί έτσι έλαβον καιρόν πρώτα οί Ρωμαίοι... καί τούς κυρίευσαν καί τούς υπόταξαν. **Ύστερα ήλθαν καί οί μουσουλμάνοι...**». Ναί, τῆς άθλίας λογοκρισίας! Τό κείμενο πού δίδει τό Σεβαστόν Ύπουργεϊον στά παιδιά μας, τό σταματούν οί λογοκριτές, οί νατοκεμαλικοί, εκεί!!! Κόβουν **μία δλόκληρη** παράγραφο καί παραδίδουν **άποκεκαθαρόμενον** πλέον τό κείμενο του Κολοκοτρώνη, στά άνύποπτα παιδιά μας! Κείμενο πιά, πού είναι «πολιτικά ορθόν», σύμφωνα μέ τήν **άκροδεξιά «Νέα τάξη**» του άμερικανικου ήγεμονισμού καί τών Κεμαλικῶν τῆς Άγκυρας! Κι οί δικοί μας έδῶ, οί «παιδαγωγοί» του Ύπουργείου Παιδείας, όσφυοκάμπτες δοϋλοι τους! Καί, προφανώς, «ανιδιοτελείς» δοϋλοι-παιδαγωγοί... Άπλως, λογοκριτές του Κολοκοτρώνη... καί βιαστές τῆς ψυχῆς τών παιδιῶν μας.

Ίδου, τί έκοψαν οί άλάστορες, δυσσεβείς λογοκριτές. Γράφει ο Κολοκοτρώνης καί συνεχίζει, ως έξῆς: «Ύστερα ήλθαν καί οί Μουσουλμάνοι **καί έκαμαν ό,τι ήμπορούσαν διά νά αλλάξη ο λαός τήν πίστιν του.** Ήκοψαν γλώσσαις, πολλούς ανθρώπους, αλλά έστάθη άδύνατον νά τό κατορθώσουν ... κλπ.». Είναι βέβαιο μάλιστα, ότι οί γελοιοι αυτοί λογοκριτές, δγαίνουν από ένα πρότυπον Τεμπελχανεϊο τῆς βλακειας τους, διότι άμέσως μετά, ο Γέρος του Μοριά, άσκει αυστηρή κριτική στους κοτζαμπάσηδες καί στον κληρο, άρα, τό κείμενο δέν θά έπρεπε, θεωρητικῶς, νά μήν είναι άρεστό σέ «προοδευτικούς»... Άλλά οί λογοκριτές του Κολοκοτρώνη δέν είναι οϋτε καν δηθενάδες «προοδευτικοί». Παπαγαλάκια τῆς άκροδεξιᾶς νατοκεμαλικῆς άρβύλας είναι, οί ιθα-

γενείς μας «μεταμοντέρνοι» κηφήνες τῆς Νέας Τάξης τοῦ Μπούς... Καί λογοκριτές τοῦ Κολοκοτρώνη...

«Νά μὴν ἔχετε πολυτέλεια, νά μὴν πηγαίνατε εἰς τούς καφενέδες...».

Οἱ ἀπαίδευτοι νατοκεμαλικοί λογοκριτές τοῦ Κολοκοτρώνη, ὄχι μόνον δέν εἶναι παιδαγωγοί, ἀλλά διαπρέπουν ὡς νταβατζήδες τοῦ καταναλωτισμοῦ καί τῆς κηφηνώδους φραπεδιάς. Ἰδού, ποιά ἀκριδῶς συνετή παραίνεση τοῦ Κολοκοτρώνη ἀπέκλεισαν ἀπό τά παιδιά μας, διότι προφανῶς, ὁ Γέρος τοῦ Μοριᾶ δέν τά ἐξωθοῦσε στήν ἀποχαύνωση τοῦ american way of life: «Νά μὴν ἔχετε πολυτέλεια, νά μὴν πηγαίνατε εἰς τούς καφενέδες, εἰς τά μπιλιάρδα. **Νά δοθῆτε εἰς τὰς σπουδὰς σας,** καί καλύτερα νά κοπιάσετε ὀλίγον δύο καί τρεῖς χρόνους, καί νά **ζήσετε ἐλεύθεροι** εἰς τό ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς σας, παρὰ... νά μείνετε ἀγράμματοι, νά σκλαβωθῆτε εἰς τά γεράματά σας».

Ναί! Αὐτόν τόν τρισμέγιστο Γνώμονα τοῦ Τρόπου μας, πού διδάσκει αὐτήν τήν ἐγγράμματη ἀρετή, τήν ἐλευθερία τῆς ὀλιγαρχεί-

ας καί τήν ἀριστοκρατική περιφρόνηση τῆς πολυτέλειας, ναί, τόν Κολοκοτρώνη τόλμησαν νά λογοκρίνουν οἱ ἀσπάλακες τοῦ νατοκεμαλισμοῦ, γιά νά ἀποβλακώσουν τούς μαθητές τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ... «Νέα τάξη», γιά τήν Ἑκτη τάξη...

Ἐπιμύθιον: Κύριε, νεωστί Ἑπουργέ, τοῦ –ἄν ὑπάρχει ἀκόμη– Ἑπουργείου Παιδείας καί Θρησκευμάτων, Basta! Ἄι-σικτίρ πλέον! Οἱ ἀλιτήμονες-λογοκριτές, πού δηλητηριάζουν τά δωδεκάχρονα παιδιά μας καί προσβάλλουν τήν μνήμη τοῦ Μεγάλου Νεκροῦ μας, ὑπέχουν καί ἀστικές ἀλλά καί ποινικές εὐθύνες: γιά προσβολή τῆς μνήμης τοῦ Κολοκοτρώνη, γιά ἀπάτη κατ' ἐξακολούθησιν ἐναντίον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καί τοῦ Δημοσίου. Γιά ἀποπλάνησιν ἀνηλίκων. Εἶναι καιρός, Ἑπουργέ μου, τούς μέν τῶν κηφήνων-ἐλεγκτῶν τοῦ Ἑπουργείου σου νά ἀποπέμψεις στόν Ἀγύριστο, τούς δέ λογοκριτές, νά μηνύσεις. Ἄρκεϊ πιά.

Ἐπιμύθιον: Ὁ ἑλληνικός λαός καί ἡ «Γλῶσσα μου», περιμένουμε γιά τά αὐτονόητα καί αὐτεπίτακτα τοῦ Τρόπου μας. Ἄρκεϊ.

«Κράτει τόν νοῦν σου εἰς τόν ἄδην, καί μὴ ἀπελπίζου»

Τό βασικότερο πράγμα εἶναι νά κρατοῦμε πάντοτε τήν ἐπίγνωση τῆς ἀνεπάρκειας μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τότε μπαίνουμε σέ διαρκή ἔνταση ἀνάμεσα στήν αὐτομεψία καί τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, τή μετάνοια καί τήν ἐλπίδα στό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἀπό τή μιά πλευρά ζοῦμε στήν ὀδύνη γιατί εἴμαστε τόσο μακριά ἀπό τόν Θεό πού ἀγαπᾶμε. Ἀπό τήν ἄλλη αὐτή ἡ ὀδύνη καί αὐτή ἡ ἀγάπη ἐνεργοῦν σάν ἐσωτερική φωτιά καί μᾶς ὠθοῦν μέ δύναμη πρὸς τόν Θεό. Ἡ ἔνταση αὐτή βρῆκε τήν «τομωτέρα» ἔκφρασή της στό λόγο τοῦ Χριστοῦ πρὸς τόν Γέροντα Σιλουανό: «Κράτει τόν νοῦν σου εἰς τόν ἄδην, καί μὴ ἀπελπίζου». Ὁ λόγος αὐτός μπορεῖ νά προκαλέσει φόβο, φρίκη καί πανικό, ἀλλά δέν πρέπει νά μᾶς συντριβεῖ. Ἀποτελεῖ τή θεμελιώδη ἀρχή τῆς «ἐν Χριστῷ» ζωῆς μας.

Ἄρχιμανδρίτου Σωφρονίου (Σαχάρωφ), *Περί πνεύματος καί ζωῆς*, ἔκδ. Ἱερός Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου, Ἑσσεξ Ἀγγλίας, 1995, σσ. 36-37.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ἄρχιμ. Παύλου Κ. Ντανᾶ, Ἱεροκήρυκος, *Θεολογία καί θαύματα τῆς Νοεραῶς Προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με»*, Ἀγρίνιο 2007, σ. 370, σχῆμα 14x20,5 ἐκ.

Τό νέο αὐτό πόνημα τοῦ Ἄρχιμ. Παύλου Ντανᾶ ἔχει σκοπό νά δείξει τή μεγάλη δύναμη τῆς μονολόγιστης εὐχῆς: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με», ἀλλά καί τά πολλά θαύματα πού ἐνεργεῖ ὁ Θεός μας ὅταν οἱ χριστιανοί, μοναχοί καί λαϊκοί, τή χρησιμοποιοῦν στήν καθημερινή τους ζωή μέ ταπείνωση καί ζήλο Θεοῦ.

Τό βιβλίο στηρίχθηκε στή Φιλοκαλία τῶν Νηπτικῶν Πατέρων, πού περιλαμβάνει μέ λεπτομέρειες τήν ἐπιστήμη τῆς ἀδιάλειπτης ἐσωτερικῆς προσευχῆς.

Ἀξιοσημείωτη εἶναι ἡ ἐπισήμανση τοῦ Ἄρχιμ. π. Γεωργίου Καψάνη, Καθηγουμένου τῆς Ἱεραῶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου, πού προλογίζει τό βιβλίο: «Τό βιβλίο τοῦ π. Παύλου μέ τό ὅποιο προβάλλει ὄχι ἰδιικές του ἀτομικές ἀπόψεις ἀλλά τήν διδασκαλία καί ἐμπειρία τῶν Ἁγίων Πατέρων θά γεννήσῃ καί θά αὐξήσῃ στίς εὐσεβεῖς ψυχές τόν πόθο γιά τήν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ καί θά προφυλάξῃ ἀπό τυχόν πλάνες καί κακέκτυπα τῆς νοεραῶς προσευχῆς».

Τό βιβλίο διαρθρώνεται σέ τρία κεφάλαια:

Στό α' κεφάλαιο (σσ. 17-108) μέ τίτλο «Ἡ Θεολογία τῆς νοεραῶς προσευχῆς» ὁ συγγραφεύς παρουσιάζει μέ πληρότητα τό θέμα του, συνδέοντας τήν νοερά προσευχή μέ τήν Ἁγία Γραφή καί τή Θεία Λειτουργία καί ἀπαντώντας σέ ἐρωτήματα, ὅπως τό συνήθως διατυπούμενο, ἐάν, δηλαδή, ἡ νοερά προσευχή εἶναι καί γιά τούς χριστιανούς πού ζοῦν στόν κόσμο. Ἡ ἀπάντηση εἶναι φυσικά θετική. Τό α' κεφάλαιο κλείνει μέ τήν πραγμάτευση τοῦ ἀσυμβιδάστου μεταξύ ὀρθοδόξου νοεραῶς προσευχῆς ἀφ' ἑνός καί νεοεποχίτικου διαλογισμοῦ ἀφ' ἑτέρου. Στό β' κεφάλαιο (σσ. 111-189) παρατίθενται πατερικά κείμενα περί νοεραῶς προσευχῆς, ἐνῶ στό γ' (σσ.

193-356) παρουσιάζονται θαύματα τῆς νοεραῶς προσευχῆς.

Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, Δρ Θ. - Πτ. Φ., *Παγκοσμιοποίηση καί Ὁρθοδοξία*, ἐκδ. Παρακαταθήκη, Θεσσαλονίκη 2007, σσ. 48, σχ. 10,5x17 ἐκ.

Πρόκειται γιά ἀνεπτυγμένη καί ἐμπλουτισμένη μορφή τῆς εἰσηγήσεως μέ θέμα «Ἡ Παγκοσμιοποίηση ὑπό τό πρῶσμα τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας», πού παρουσίασε ὁ συγγραφεύς στό Θ' Πανελλήνιο Θεολογικό Συνέδριο τῆς «Πανελληνίου Ἑνώσεως Θεολόγων» (Π.Ε.Θ.). Τό συνέδριο αὐτό πραγματοποιήθηκε στό Ξενοδοχεῖο Κάραβελ στήν Ἀθήνα, 7-9 Σεπτεμβρίου 2007, καί εἶχε ὡς γενικό θέμα «Ἡ Παγκοσμιοποίηση καί ἡ Οἰκουμενικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας».

Στή μελέτη αὐτή προσεγγίζεται κατ' ἀρχήν τό φαινόμενο τῆς παγκοσμιοποίησης ὡς διαδικασία σταδιακῆς καταργήσεως τῶν περιορισμῶν στό διεθνές ἐμπόριο, μέ συνακόλουθη τή σταδιακή κατάργηση καί τῶν ἐθνικῶν συνόρων τῶν κρατῶν. Ἡ διαδικασία αὐτή προωθεῖται ἀπό ἰσχυρά κέντρα, θεσμικά καί ἐξωθεσμικά, στό πλαίσιο τῆς νεοφιλελεύθερης οικονομικῆς πολιτικῆς.

Ἡ ἐν λόγω διαδικασία συναρτᾶται κατά τρόπον ἄμεσο μέ τήν πολιτισμική παγκοσμιοποίηση, ἡ ὁποία κατά τήν ὁμολογία τοῦ David Rothkopf, διευθυντοῦ τῆς ἐταιρείας πολιτικοῦ μάνατζμεντ τοῦ Henry Kissinger, δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά προσπάθεια ἐπιβολῆς τοῦ ἀμερικανικοῦ μοντέλου σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Ἀναμφιδόλωσ τήν Ἐκκλησία ἐνδιαφέρει περισσότερο ἡ πολιτισμική παγκοσμιοποίηση –χωρίς νά τήν ἀφήνει ἀδιάφορη καί ἡ οικονομική– λόγω τῶν δυσμενῶν ἀποτελεσμάτων πού ἔχει σέ προσωπικό, κοινωνικό καί ἐκκλησιαστικό ἐπίπεδο. Ἡ σχεδιαζόμενη παγκοσμιοποίηση «ὄχι μόνο χω-

ρίς Χριστό, αλλά και κατά του Χριστού», σύμφωνα με την επιτυχή διατύπωση του Ἁγιορείτου Καθηγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Γεωργίου Καψάνη, εἶναι τό βασικό πρόβλημα.

Στή συνέχεια τῆς μελέτης παρουσιάζονται προτάσεις πού ἔχουν κατατεθεῖ ἔξω ἀπό τόν χώρο τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς μεγάλης αὐτῆς πρόκλησης, γιά νά περάσουμε κατόπιν στίς δικές μας προτάσεις ἀπό τόν χώρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί ἐμπειρίας τῶν ἁγίων. Οἱ προτάσεις αὐτές συνοψίζονται στή βίωση καί προβολή τοῦ δικοῦ μας μοντέλου τῆς ἀληθινῆς παγκοσμιοποίησης, δηλαδή τοῦ ἐγγεντισμοῦ στό θεανθρώπινο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ δική μας Ὁρθόδοξη ἀπάντηση στήν πρόκληση τῆς παγκοσμιοποίησης, πού ἰσοπεδώνει τά πρόσωπα καί διαλύει τόν κοινωνικό ἰστό, εἶναι ἡ Οἰκουμενικότητα, Καθολικότητα καί Παγκοσμότητα τῆς Ἐκκλησίας, πού παράγει παγκοσμίους ἀνθρώπους ἀγάπης καί προσφορᾶς κατά τό πρότυπο τοῦ Θεανθρώπου Ἰδρυτοῦ τῆς.

Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, Δρ Θ. - Πτ. Φ., Ὁριγένης καί Ἀποκρυφισμός, ἐκδ. Παρακαταθήκη, Θεσσαλονίκη 2007, σσ. 96, σχ. 15x22,5 ἐκ.

Ἡ μονογραφία αὐτή ἀποτελεῖ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος πού ὁ συγγραφέας εἰσηγήθηκε στήν «ἸΘ΄ Πανορθόδοξον Συνδιάσκεψιν Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων διά Θέματα Αἰρέσεων καί Παραθρησκείας», πού πραγματοποιήθηκε ἀπό 29.10. ἕως 1.11.2007 στό Ἱερό Προσκύνημα «Ὁσιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσος» στό Ν. Προκόπιον Εὐβοίας καί ἀσχολήθηκε μέ τό γενικό θέμα «Ἐσωτερισμός».

Ἡ παρούσα μελέτη διαρθρώνεται σέ δύο μέρη. Στό πρῶτο μέρος παρουσιάζεται τό θέμα τοῦ ἐσωτερισμοῦ. Ὁ ἐσωτερισμός ἐντάσσεται στό εὐρύτερο ρεῦμα τοῦ ἀποκρυφισμοῦ (Okkultismus) καί ἀποτελεῖ πολυδιάστατο καί πολυσήμαντο φαινόμενο, ἰδιαίτερα μέ τή σύγχρονη μορφή του, ἀπό τό 1960 περίπου καί ἐντεῦθεν, ὡς «θρησκεία τῶν πελατῶν» (Klienten-

religion) στό πλαίσιο τῆς σύγχρονης «Ἑπεραγορᾶς θρησκείας».

Στό διβλίο παρουσιάζονται οἱ βασικές θέσεις αὐτοῦ τοῦ ρεύματος, τοῦ ἐσωτερισμοῦ-ἀποκρυφισμοῦ. Κατά βάσιν πρόκειται γιά ἀνθρωποκεντρικό πνευματικό κίνημα πού ἀρνεῖται τόν Θεό ὡς Πρόσωπο παντοδύναμο, Δημιουργό καί Σωτήρα τοῦ κόσμου.

Στό δεύτερο μέρος τῆς μελέτης ἐξετάζεται ὁ Ὁριγενισμός, τό σύστημα δηλαδή τοῦ Ὁριγένους καί τῶν μαθητῶν του καί συγκεκριμένα τά σημεῖα ἐκεῖνα πού ἀποκλίνουν ἀπό τήν Ὁρθόδοξο δογματική διδασκαλία. Τέτοια εἶναι:

1. Ἡ ἄχρονος δι' ἐκροῆς παραγωγή τῶν πάντων ἀπό τό Ἔν.
2. Ἡ προῦπαρξη τῶν ψυχῶν.
3. Ἡ ἀποδοχή τῆς μετενσαρκώσεως.
4. Ἡ ἄρνηση τῆς ἀναστάσεως τῶν σωμάτων.
5. Ἡ πίστη ὅτι Παράδεισος καί Κόλαση ἔχουν πέρασ.

6. Ἡ ἀποκατάσταση τῶν πάντων διά τῆς ἐπιστροφῆς των στήν ἀρχική Μονάδα.

7. Ἡ ἀέναος ἀνακύκληση. Μετά τήν ἀποκατάσταση, δηλαδή, ἀναμένεται νέα δημιουργία δι' ἐκροῆς, νέα ἐπιστροφή τῶν πάντων στήν ἀρχική Μονάδα κ.ο.κ. ἐπ' ἄπειρον.

Στή συνέχεια παρουσιάζεται ἡ προσπάθεια πού κατεβλήθη ἀπό πλευρᾶς Ἐκκλησίας καί κράτους γιά τήν καταπολέμηση τῶν Ὁριγενείων αὐτῶν δοξασιῶν. Ἐπισημειοθεῖ ὅτι οἱ λεγόμενες ὠριγενιστικές ἔριδες ἐταλαιπώρησαν τήν Ἐκκλησία καί τήν Ἀνατολική Ρωμαϊκή Αὐτοκρατορία σέ τρεῖς φάσεις στή διάρκεια τριῶν ὀλοκλήρων αἰῶνων (Δ΄ - ΣΤ΄).

Τό πρόβλημα ἀντιμετωπίσθηκε ριζικά μέ τό διάταγμα πού ἐξέδωσε ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός ὁ μέγας τό 543 μ.Χ., διά τοῦ ὁποῦ κατεδικάζοντο ὁ Ὁριγένης καί οἱ κακοδοξίες του. Τό διάταγμα αὐτό, πού περιεῖχε 10 ἀναθεματισμούς, ἀπεδέχθη ἡ πενταρχία τῶν Πατριαρχῶν, συμπεριλαμβανομένου τοῦ Πάπα Ρώμης, Ὁρθόδοξο τότε καί αὐτοῦ. Τήν καταδίκη αὐτή υἱοθέτησε ἡ συνελθοῦσα τό ἴδιο ἔτος (543 μ.Χ.) ἐνδημοῦσα σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τόν Πατριάρχη Μηνᾶ καί ἐπανέλαβε, ἀκόμη

ἐπισημότερα, ἡ Ε΄ Οἰκουμενική σύνοδος μέ τή μορφή 15 ἀναθεματισμῶν.

Ἡ πρωτοτυπία τῆς μελέτης συνίσταται στήν ἀνάγνωση τῶν 15 ἀναθεματισμῶν τῆς Ε΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου «κατά τῶν Ὁριγενείων δοξασιῶν» ὑπό τό πρῶσμα τοῦ ἐσωτερισμοῦ καί μάλιστα τῆς ἐδραϊκῆς Καμπαλά. Ἡ ἀνάγνωση αὐτή φέρνει στό φῶς ἐντυπωσιακές ὁμοιότητες, οἱ ὁποῖες μᾶλλον ὀφείλονται στό γεγονός ὅτι ἀμφότεροι ἔχουν ἐπηρεασθεῖ ἀπό συγγενεῖς πηγές. Ὁ μέν Ὁριγένης μέσω Φίλωνος τοῦ Ἰουδαίου καί Πλωτίνου-Νεοπλατωνικῶν, οἱ δέ ἐσω-

τεριστές –κυρίως καμπαλιστές– ἀπό τήν ἀποκρυφολογική καί γνωστικιστική γραμματεία τοῦ 3ου μ.Χ. αἰῶνος καί ἐντεῦθεν. Φυσικά τό θέμα τῶν ἐπιρροῶν παραμένει ἀνοικτό γιά μιά συνθετικότερη μελέτη.

Συμβολή ἐπίσης στήν ἐπιστημονική ἔρευνα περί τό μελετώμενο θέμα ἀποτελεῖ καί ἡ ἐρμηνευτική ἀπόδοση στή νεοελληνική τῶν 15 κανόνων-ἀναθεματισμῶν τῆς Ε΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου «κατά τῶν Ὁριγενείων δοξασιῶν» καί ὁ σχολιασμός τους.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἐρήμην τῶν λαῶν τῆς Ε.Ε. τό νέο «Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα»

Ὡς γνωστόν ἡ ἀπόρριψη τοῦ «Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος» μετά ἀπό δημοψήφισμα στή Γαλλία καί Ὁλλανδία πρό διετίας ἐδημιούργησε πρόβλημα στήν ἐξέλιξη τῆς Ε.Ε., ὅπως τή σχεδιάζει τό «Διευθυντήριο τῶν Βρυξελλῶν».

Ἡ λύση ὅμως βρέθηκε. Ὅπως ἐδήλωσε ὁ Γάλλος Πρόεδρος, ὁ πολύς Νικολά Σαρκοζύ, στούς ἐμβρόντητους δημοσιογράφους: «Ἡ Εὐρώπη μπλοκαρίστηκε καί δέν ξέραμε τί νά κάνουμε μέχρι πού βρήκαμε τή λύση μ' αὐτή τή Συνθήκη». (βλ. περιοδ. *Πολιτικά καί Κοινωνικά Θέματα*, 24.12.2007, σ. 6). Ἡ λύση ἦταν νά μή γίνουν δημοψηφίσματα στίς 27 χῶρες μέλη τῆς Ε.Ε. γιά τήν ἔγκριση τοῦ Εὐρωσυντάγματος ἀλλά νά τήν ὑπογράψουν (Δεκέμβριος τοῦ 2007) οἱ 27 πρωθυπουργοί καί νά σταλεῖ πρὸς ἐπικύρωση στά ἀντίστοιχα κοινοβούλια. Θρίαμβος τῆς Δημοκρατίας! Κατά τά ἄλλα τά ΜΜΕ... μᾶς χόρτασαν συζητήσεις καί ἀναλύσεις γύρω ἀπό τό νέο Εὐρωσύνταγμα πού βαφτίστηκε τώρα «Συνθήκη τῆς Λισαβόνας». Εἴμαστε σχεδόν σίγουροι ὅτι οὔτε οἱ βουλευτές μας –ἐκτός ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων– γνωρίζουν τί διαλαμβάνει αὐτή ἡ «Συνθήκη τῆς Λισαβόνας», ἡ ὁποία ὅμως –παρ' ὅλα αὐτά– ὑπέρκειται τοῦ ἑλληνικοῦ συντάγματος καί τῶν νόμων καί καθορίζει τό παρόν καί τό μέλλον τοῦ τόπου μας.

Ὁ Ἀγγλικανός Ἀρχιεπίσκοπος: «Μύθος οἱ τρεῖς μάγοι, ἡ φάτνη καί τό ἄστρο τῆς Βηθλεέμ»

Σέ συνέντευξή του στό BBC παραμονές Χριστουγέννων ὁ Ἀγγλικανός Ἀρχιεπίσκοπος ὑπεστήριξε μεταξύ ἄλλων καί τά ἐξῆς:

«Οἱ τρεῖς μάγοι μέ τά δῶρα, τό ἄστρο τῆς Βηθλεέμ, ἡ φάτνη μέ τά βόδια... Ὅλα αὐτά εἶναι ἕνας μύθος. Χρήσιμος μέν, ἀλλά μύθος...»...

«Τό Κατά Ματθαῖον Εὐαγγέλιο ἀναφέρει μόνο γιά τρεῖς σοφοῦς ἀστρολόγους, ἱερεῖς, πού ἦλθαν ἔξω ἀπό τή Ρωμαϊκή Αὐτοκρατορία. Ὅλα τά ὑπόλοιπα εἶναι μύθος. Ὅπως εἶναι ἀπίθανο τό ἄστρο νά στάθηκε πάνω ἀπό τή σπηλιά. Συνήθως τά ἄστρα δέν ἔχουν τέτοια συμπεριφορά...»... «Ὁ Χριστός δέν γεννήθηκε Δεκέμβριο, ἀλλά ἡ Ἐκκλησία ὄρισε τότε τά Χριστουγέννα, γιά νά συμπίπτουν μέ τίς παραδοσιακές χειμερινές γιορτές»... «οἱ κάρτες μέ τά χιονισμένα τοπία καί τήν Παρθένο μέ τόν μικρό Ἰησοῦ, τούς βοσκούς καί τούς μάγους προκαλοῦν σύγχυση στόν κόσμο».

Τόνισε ἐπίσης πῶς «ὁ ἴδιος πιστεύει στήν ἄμωμο σύλληψη τοῦ Θεανθρώπου, ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει πῶς αὐτό τό δόγμα πρέπει νά ἀποτελέσει ἐμπόδιο γιά ὅσους θέλουν νά ἀσπαστοῦν τόν χριστιανισμό». (ἐφημ. *Ἔθνος*, 21.12.2007, σ. 17)

Σχόλιο «Π»: Θά μᾶς ἐνδιέφερε τό σχόλιο πού

θά είχαν νά κάνουν ἐπ’ αὐτῶν οἱ Ὁρθόδοξοι, οἱ ὁποῖοι ὑπέγραψαν τόν Ἀπρίλιο τοῦ 2007 στή Γερμανία τήν ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος Παπικῶν, Προτεσταντῶν, Ἀντιχαλκηδονίων καί Ἀρμενίων. Εἶναι οἱ Ἀγγλικανοί Ἐκκλησία;

**Ὁ Γάλλος Πρόεδρος Νικολά Σαρκοζύ
ὑπῆρξε πράκτορας τοῦ Ἰσραήλ**

Αὐτή ἡ συγκλονιστική εἶδηση περιλαμβανόταν στό φύλλο τῆς 12ης Ὀκτωβρίου τῆς ἔγκυρης γαλλικῆς ἐφημερίδος *Le Figaro*. Ὁ ἐβραϊκῆς καταγωγῆς Γάλλος Πρόεδρος ἦταν ἀπό τό 1978 –ἄγνωστο μέχρι πότε– πράκτορας τῆς «Μοσάντ», τῆς μυστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἰσραήλ. Τό «θάψιμο» τῆς σχετικῆς εἶδησης ἀπό τήν συντριπτική πλειοψηφία τῶν ἑλληνικῶν Μ.Μ.Ε. –ἐδῶ περιλαμβάνονται ὅλα τά «μεγάλα» καί δῆθεν ἔγκυρα– δείχνει ἀπό ποιούς ἐλέγχονται.

Πίνετε ἀκόμη Coca-Cola;

“Ὅπως διαβάζουμε στήν ἐφημ. *Τό Βῆμα* (22.12.2007, σ. 18) κάτω ἀπό τόν τίτλο «Ἀγωγή γιά προσβολή τῆς πίστεως»:

«Ἀγωγή κατά τῆς Coca-Cola ἄσκησαν 440 κάτοικοι τῆς ρωσικῆς πόλης Νίζνι Νόβγκοροντ κατηγορώντας τήν γιά προσβολή τῶν ὀρθόδοξων πιστεύω τους στήν τελευταία διαφημιστική τῆς ἐκστρατεία. Σύμφωνα μέ τό κατηγορητήριο, ἡ ἐταιρεία ἔχει ἀναπαραστήσει σέ χριστιανικές εἰκόνες μπουκάλια τῆς Coca-Cola, ἐνῶ “κάποιες εἰκόνες καί σταυροί παρουσιάζονται ἀνάποδα”. Τό τελευταῖο θεωρεῖται σύμβολο τοῦ σατανισμοῦ. Ἐκπρόσωποι τῆς πολυεθνικῆς εἶπαν ὅτι ἡ διαφήμιση ἀναδεικνύει τήν πολιτισμική κληρονομιά τῆς Ρωσίας.»

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου
γιά τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη»
Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 5142

Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατά τόν νόμο: Βασιλική σύζ. Ἡρ. Λαμπροπούλου
Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης
Ἐκδότης τυπογραφείου: Πασχάλης Κουκουλῆς. Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.
Ἐκτύπωση — Βιβλιοδεσία

Συνδρομή ἐσωτερικοῦ ἐτήσια: 10 εὐρώ

Συνδρομή ἐξωτερικοῦ ἐτήσια: 30 εὐρώ

Συνδρομή Κύπρου ἐτήσια: 7 λίρες Κύπρου

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους καί ἀκολουθοῦν τήν ὀρθογραφία τους.

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, κατόπιν γραπτῆς ἀδείας ἀπό τήν διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.

